

ကေအဲန်ယူ - ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး (ဗဟို)၊ နိုင်ငံရေးနှင့် စည်းရုံးရေးကော်မတီ၊ ပညာပေးရေးနှင့် ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းကော်မတီမှ ထုတ်ဝေသည်။

သင်္ချာစာအုပ်

- ၁. အယ်ဒီတာအား ၂
- ၂. ခုန့်အံ့ယုန်-ကညီဒီကလုာ်စာဖိုက်ကရ၊ ကရ၊ခိန် ပဒိန်စီကွဲထူဝု အတိကတိလီတိဖဲ ၂၇၆၃ နံန့်
သလုလါထီန် (၁) သီ ကညီနံန့်ထီန်သီ အမုါနံ၊ ၃
- ၃. ကညီဒီကလုာ်တိဟါဆါပွဲထီန် (၇၅) နံန့် အမုါနံ၊ ခုန့်အံ့ယုန်-ကညီဒီကလုာ်စာဖိုက်ကရ၊ ကရ၊ခိန် ပဒိန်စီကွဲထူဝု
အတိကတိ ၆
- ၄. ၇၅ နံန့် ကညီတိဟါဆါ နံန့်တိမုါမုါနံ (ထါ)..... ၉
- ၅. မြန်မာတပ်မတော် အဆိပ်သီးစားပြီး သုံးနှစ်ကြာသော်..... ၁၀
- ၆. ဆက်လက်ချီတက် (ကဗျာ)..... ၁၁
- ၇. ခုန့်အံ့ယုန်-ကညီဒီကလုာ်စာဖိုက်ကရ၊ လီာ်ခါးသး ပှ၊ကတိတိဟါ ပဒိန်စီတိနံ အတိကတိဖဲ ၂၀၂၄ နံန့်
ခရံနံန့်ထီန်သီမုါနံ၊ ၂၀၂၄ နံန့် လါယနူအါရံ၊ ၁ သီ..... ၁၂
- ၈. ကေအိန်ယု-ကရင်အမိုးသားအစည်းအရုံး ကော်သူးလေ အုပ်ချုပ်နယ်မြေ၌ ၂၀၂၃ ခုနှစ်အ တွင်း ဖြစ်ပွားခဲ့သော
တိုက်ပွဲစာရင်းချုပ်..... ၁၄
- ၉. စစ်အာဏာရှင်ချုပ်ငြိမ်းရေးနှင့် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်ရေးအတွက် အတူတကွလက်တွဲ
တော်လှန်တိုက်ပွဲဝင်နေကြသော အဖွဲ့များ၏ ဘုံသဘောထားရပ်တည်ချက်အား ထုတ်ပြန်ကြေညာခြင်း..... ၁၅
- ၁၀. ခုန့်အံ့ယုန်-ကညီဒီကလုာ်စာဖိုက်ကရ၊ လီာ်ခါးသး (၉) ဝိတဝိစာ၊လွဲာ်သီ ခိန်နါတိမလီ..... ၁၆
- ၁၁. ကိာ်ရုာ်ချာ်လွံာ်ထုန် ခိကရဲး ၂၄ ဝိတဝိ ခိန်နါလါတိဟါယုထါ ထီန်အါတဖုာ်..... ၁၇
- ၁၂. ကော်သူးလေအုပ်ချုပ်နယ်မြေတွင် ၂၀၂၃ ခုနှစ်အတွင်း အာဏာသိမ်းအကြမ်းဖက်စစ်ကောင်စီတပ်၏
လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုအမျိုးအစား များနှင့် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများကြောင့် သေဆုံးမှုများ စာရင်း..... ၁၈
- ၁၃. ကညီတိဟါဆါအိန်မုါဒ်အယိ ပှ၊ကလုာ်အိန်မုါဒ် (ထါ)..... ၁၈

ခွဲအုပ်ယူဉ်-ကညီဒီကလုင်စာဖွိုင်ကရု ကရုခိဉ် ပဒိဉ်စီကွဲထူဝူ အတၢ်ကတိလီတၢ်ဖဲ ၂၇၆၃ နံဉ် သလုလါထီဉ် (၁) သီ ကညီနံဉ်ထီဉ်သီ အမုၢ်နံၤ

ပပုကလုင်ကညီဖိလၢ တၢ်အဲဉ်အိၤခဲလၢာ်သ့ဉ်သ့ဧ၊ ပုအဲဉ်ကလုင်ပၢ်ဆၢတၢ်ဖိ ခဲလၢာ်သ့ဉ်သ့ဧ၊

တနံအံၤ ပလဲခိဖျိဝဲဒဉ် (၂၇၆၂) နံဉ် ကညီနံဉ်ထီဉ်သီဒီး နုာ်လီၤဘၣ်ပဝဲဆူ ကညီနံဉ် (၂၇၆၃) နံဉ် နံဉ်ထီဉ်သီအနံၤန့ဉ် လီၤ မ့ၢ်ကညီကလုင်တၢ်စံဉ်စိတဲစိ အတၢ်ပာ်ဖျါထီဉ်ဝဲဒဉ်လၢ ကညီကလုင်ဟဲနုာ်လီၤဒီး အိဉ်ဆိးဝဲဒဉ်ဖဲ ကိာ်အံၤအပူၤ နုာ် လီၤဝဲဒဉ်ဆူ (၂၇၆၃) နံဉ်န့ဉ်လီၤ ဖဲကညီ "နံဉ်ထီဉ်သီ" အမုၢ်နံၤအံၤ ယဆၢဂုၤဆၢဝါဘၣ် ပပုကလုင်ကညီဖိ ယုာ်ဒီးကိာ်စာဖွိုင် ကလုင်ခူဉ် ထံဖိကိာ်ဖိကမျၢ်တဖဉ် ခဲလၢာ်လၢ မ်ကညီနံဉ်ထီဉ်သီ ကဟဲစိာ်န့ဉ်သ့လၢ တၢ်အိဉ်ဆူဉ်အိဉ်ချ့၊ တၢ်သ့ဉ်ဖွဲသးညီ၊ တၢ်မုာ်တၢ်ပၢၤ၊ တၢ်ဃူတၢ်ဖိး၊ ပုဖျဲးဒီးတၢ်တတၢ်တနၢ၊ မၤန့ၢ်အိဉ်ကဲ၊ ပုၤဒုဉ်ပုၤဒါ ကိးနီၢ်ဂၤဒဲးန့ဉ်တက့ၢ်.

ပုကညီမ့ၢ်ပုၤတကလုင်လၢ အအိဉ်လၢပွဲၤဒီး ပုကလုင်တကလုင်အက့ၢ်အဂီၢ်န့ဉ်လီၤ ပအိဉ်ဒီးပပုကလုင် အတၢ်စံဉ်စိ တဲစိ၊ ပလံာ်ပလံာ်၊ ပလုာ်ပလုာ်၊ ထူသနူ၊ တၢ်ဆဲးတၢ်လၢ၊ က့ၢ်ဂီၤပနီဉ်လီၤဆိတဖဉ်လၢ အပာ်ဖျါထီဉ်ဝဲဒဉ် ပမ့ၢ်ပုၤတကလုင် န့ဉ်လီၤ ပုကညီကလုင်၊ ပုနီဉ်ဂံၢ်အါကတၢ် အိဉ်ဆိးဝဲဒဉ်ဖဲ ကိာ်ပယီၤစာဖွိုင် ကိာ်စံဉ်အါဘၣ်အပူၤဒီး အိဉ်စ့ၢ်ကိးဝဲဒဉ်လၢ ကိာ် ကျီဉ်တဲဉ် ကိာ်ရ့ဉ်အါဘၣ်အပူၤ တၢ်လီၢ်အါတီၤန့ဉ်လီၤ တကတီၢ်ဃီ၊ တၢ်ဂ့ၢ်အါမံၤအဖီခိဉ် ပပုကလုင်တဖဉ် သးလီၢ်သးကျဲ၊ ရုၤလီၤအသးဒီး အိဉ်ဆိးဝဲဒဉ်လၢ ဟီဉ်ခိဉ်ချ့ ထံကိာ်အါဘၣ်အပူၤန့ဉ်လီၤ သန့ထီဉ်အသးလၢ ပပုကလုင်အတၢ်စံဉ်စိတဲစိ၊ တၢ်လုာ်အိဉ်သးသမုၢ်ဒီး သ့ဉ် ထံးဝဲတဖဉ်အဖီခိဉ်၊ ပဂံၢ်ပနီဉ်၊ ပယုာ်န့ၢ်ပလါ၊ ပမ့ၢ်နံၤတဖဉ် အမံၤန့ဉ်လီၤ နံဉ်ထီဉ်သီအံၤ မ့ၢ်စ့ၢ်ကိးဝဲဒဉ် ပပုကလုင်အက့ၢ်အဂီၢ်တမံၤလၢ အပာ်ဖျါထီဉ်ဝဲဒဉ် ကညီကလုင်တဖဉ် ဂံၢ်အနံဉ်၊ ဂံၢ်အလါ ဒ်အပုကလုင်အ တၢ်စံဉ်စိတဲစိ အတၢ်လဲၤခိဖျိ၊ တၢ်ဖဲးအိဉ်မၤအိဉ်ဒီး တၢ်ဘၣ်တ့အတၢ်ဘၣ်ထွဲတဖဉ် အသိးန့ဉ်လီၤ.

ပစံးဘျုးဘၣ်ပပုကလုင်ခိဉ်န့ၢ်တဖဉ် လၢအအိဉ်ဒီးတၢ်ထံဉ်လၢအထီ ဒီးတၢ်အဲဉ်ပုကလုင်တဖဉ်၊ အတၢ်ထုးဖျိဉ်ပာ်ဖျိဉ်က့ၢ် ဝဲ ကညီကလုင်တဖဉ် အတၢ်ပာ်ပနီဉ်ဒီး မၤလၢကပီၤ ကညီနံဉ်ထီဉ်သီ မ့ၢ်နံၤလၢအလီၤ ဆိတဖဉ် ဆူ နံၤတနံၤဃီ အံၤအဃီန့ဉ် လီၤ တၢ်ပာ်ပနီဉ်ဒီးမၤလၢကပီၤက့ၢ် ကညီနံဉ်ထီဉ်သီတနံၤဃီအံၤ မ့ၢ်တၢ်ပာ်ဖျါထီဉ် ကညီကလုင်အထူသနူအလုာ်အလၢ၊ မ့ၢ်ကညီကလုင် အတၢ်ပာ်ဖျိဉ်ထီဉ်က့ၢ်သးအပနီဉ်၊ မ့ၢ်တၢ်ပာ်ဖျါထီဉ် ကညီကလုင် အတၢ်ဃူတၢ်ဖိးအမုၢ်နံၤန့ဉ်လီၤ တကတီၢ် ဃီ၊ ယစံးဘျုးဘၣ်စ့ၢ်ကိး ပပုကလုင်ကလုင် အတၢ်ကရုကရိကိးကရုဒဲး ဒီး ကညီဖိခဲလၢာ်တဖဉ်လၢ၊ ဂုာ်ကျဲးစး၊ ဟံးဃာ် ကတီၢ်ဒီး မၤထီထီဉ်ဝဲဒဉ် ပပုကလုင်အက့ၢ်အဂီၢ်၊ အထူသနူ၊ အလံာ်အလံာ်၊ အသူးအသ့ဉ်အလၢကပီၤတဖဉ် လၢအလီၢ်အ ကျဲ၊ လၢအသန့ဒဉ်ဝဲစ့ၢ်စ့ၢ် ဒီးဂဲၤလီာ်ဟ့ဉ်သါ၊ စိာ်ခိဉ်ယီၤဝဲဒဉ်ဆူ ကညီကလုင် သ့ဉ်ဘိဉ်သးစၢ်တဖဉ်အအိဉ် လၢကျဲအက လုင်ကလုင် လၢကစိာ်မူစိာ်ဂဲၤအိၤဆူညါ ဒ်သိးကညီကလုင် ကအိဉ်စံာ်အိဉ်ကျၢၤဝဲ ဒ်ပုၤတကလုင်အသိး အဂီၢ်တဖဉ်န့ဉ်လီၤ.

ပပုကလုင် ကညီဖိလၢ တၢ်အဲဉ်အိၤခဲလၢာ်သ့ဉ်သ့ဧ၊ ပုအဲဉ်ကလုင်ပၢ်ဆၢတၢ်ဖိ ခဲလၢာ်သ့ဉ်သ့ဧ၊

ဒ်ပကညီကလုင် အတၢ်စံဉ်စိတဲစိ အိဉ်ဝဲအသိး ပမ့ၢ်ပုၤတကလုင် လၢအဟဲနုာ်လီၤအိဉ်ဆိးဝဲဒဉ်အဆိ ကတၢ် ဖဲကိာ်အံၤ အပူၤန့ဉ်လီၤ ကညီတၢ်စံဉ်စိဒီးတကတီၢ် ပဘၣ်က့ၢ်ဆၢဉ်မဲာ်ဒီး ပုနီဉ်ဂံၢ်အါကလုင်ဒိဉ်စိသနူဖိ တဖဉ် အတၢ်ဆိဉ်တံၢ်မၤနၢၤ၊ တၢ်ဂုာ်ကျဲးစးမၤလီၤမၤကွံာ် ပပုကလုင်တဖဉ် အက့ၢ်အဂီၢ်တဖဉ် လၢကျဲအါဘိ န့ဉ်လီၤ ပပုကလုင်တဖဉ် ဂဲၤလီာ်ဒိသဒါ တြီဆၢဝဲဒဉ်လၢ ကျဲအါမံၤန့ဉ်လီၤ ခိဖျိကညီကလုင်တဖဉ် ဒီးန့ၢ်ဘၣ် တၢ်ကူဉ်ဘၣ်ကူဉ်သ့ဒီးကညီကလုင်ခိဉ်န့ၢ်တဖဉ် ထံဉ်သ့ဉ် ညါဝဲဒဉ်လၢပကအိဉ်စံာ်အိဉ်ကျၢၤဒ်ပုၤတကလုင်အသိး ဒီး ပတၢ်အိဉ်မူ အတၢ်လဲၤထီဉ်လဲၤထီဉ်အဂီၢ် ပကဘၣ်အိဉ်ဒီးပထံပကီၢ်၊ ပကဘၣ်အိဉ်ဒီး တၢ်သဘျုး၊ တၢ်ထဲသိး တုၤသိး ဒီး တၢ်စံဉ်ညီဉ်ပၢၤလီၤသးခွဲးယာ် ဖဲကိာ်အံၤအပူၤဒီး ဂဲၤလီာ်ဝဲလၢ ကဒီးန့ၢ်ဘၣ် ဝဲန့ဉ်လီၤ.

ပုၤတကလုင် အတၢ်အိဉ်စံာ်အိဉ်ကျၢၤန့ဉ် အိဉ်ဒီးသန့ထီဉ်အသးလၢ ပုၤတကလုင်ဝဲန့ဉ် အပုကလုင် တကဘၣ်တက စ့ၢ်စ့ၢ်အတၢ်သ့အဲဉ်၊ ကတီၢ်၊ စူးကါအပုကလုင် အက့ၢ်အဂီၢ်တဖဉ် လၢအတၢ်အိဉ်မူ ကိးမုၢ်ဆ့ဉ်မုၢ်ဂီၤအပူၤ အတၢ်ပာ်ဖျိဉ် ထီဉ်သး ဒီးအိဉ်ဒီးသန့ထီဉ်စ့ၢ်ကိးအသးလၢ ထံကိာ်လၢအိဉ်ဆိးဝဲတဘျုး ထံကိာ်အတၢ်ဘျုးသဲးခိဉ်သ့ဉ် လၢအသ့ဉ်ညါပာ် ပနီဉ်ဝဲ ပုၤတကလုင်န့ဉ် အကျိာ်အကျာ်၊ အလံာ်အလံာ်၊ အလုာ်လုာ် ထူသနူ ဒီးအတၢ်ဆဲးတၢ်လၢတဖဉ်န့ဉ်လီၤ ဒ်ပစံးတၢ် အသိး၊ ဒ်ထံကိာ်လၢအိဉ်ဝဲဒီး ပုကလုင်အါကလုင်လၢအ တၢ်စံဉ်စိတဲစိ၊ တၢ်ဆဲးတၢ်လၢ ဒီးလုာ်လုာ်ထူသနူ လၢအလီၤဆိ

လိင်အသားတဖန်နှင့် အလိင်အိပ်လာ တာကဘာပတ်ဒိတ် ဒီးပတ်ပနီနီ, ကွဲပတ်လီအီလီလဲထံကီအံ အတော်ဘျာသဲစးခိပ်သ့အပူ နှင်လီလဲ

ထံကီအံအပူ, တာတသ့ညါပတ်ပနီနီ ကလုတ်တထံသီးတုသီးခွဲယာ, တာဆိပ်ဘိတ်ဆိပ်ဘာ ဒီး တာတတီတကြာတ ဖှ် ဒူးအိတ်ထိတ်တသဘိတ်ဘျာ ဒီးတဘိတ်ဂံဂုတ် လာကလုတ်တကလုတ်ဒီးတကလုတ်အဘာဇာ, လာကမျာထံဖိကီဖိ ဒီးပူ ပါတာတဖှ်အဘာဇာ အိတ်ထိတ်ဝဲနှင်လီလဲ. ကညီကလုတ် အတော်ဂဲလိတ်လာ ကအိတ်စံအိတ်ကျာ လဲထိတ်လဲထိတ်ဒ် ဒ်ပူတ ကလုတ်အသီး အခွဲအယာအဂီအံ ခိဖျိပူပါတာတဖှ်တကျဲ ဘာလိတ်ဝဲဒ်ဘာ အမဲာညါ, စူးကါဝဲဒ်စုကဝဲဂံဘါ ဒီးကျဲစး ဆိတ်လီပျီကွံာဲလဲ တာစုဆုတ်ခိတ်တကး အကျဲအယံ ကညီကလုတ်တာဂဲလိတ်အံ တုထိတ်ဘးဝဲဒ်ဆု စုကဝဲ တာဒူးပါဆာ တာဂဲလိတ်အပတီ စးထိတ် (၁၉၄၉) နံာ် တုဆာကတီအံနှင်လီလဲ.

တာပါဆာဒီတကတီ ခုတ်အဲဒ်ယုတ်-ကညီဒီကလုတ်စာဖျိတ်ကရ၊ ဂဲလိတ်ဝဲဒ် တပယုတ်ယီ လာတာကဆိကတီတာဒူးတ ယု, ဒီးတကထံလိတ်စးကတီ, ကျဲဘာလိတ်ထံရူကီသး အတော်ဂုကီ, ကလုတ်တာဂုကီတဖှ်ဒီး သုတ်ထိတ် ဖဲဒ်ဒရုတ် ဒိတ်မိတ်ကရူစံကီစာဖျိတ် လာအိတ်ဒီးတထံသီးတုသီး ဒီးတစံညိတ်ပာသးခွဲယာတဖှ်, ဒီးသုတ်ထိတ်ထံလီကီပူ တာမုတ် တာခုတ်လာကလုတ်ခုတ် ထံဖိကီဖိတဖှ် အတော်ဘာဘိတ်ဘာညီဒီး ထံကီအတော်လဲထိတ်လဲထိတ်အဂီနှင်လီလဲ. ခုတ်အဲဒ်ယုတ်-က ညီဒီကလုတ်စာဖျိတ်ကရ၊ ပာဖျိတ်မာသကီးတဒီး ကညီကလုတ်, ထံဖိကီဖိကမျာ, ထံရူကီသးပတ်တံာ် ဒီးကလုတ်ခုတ်ပူပါ ဆာတာကရတဖှ်လီလဲ. ဘာဆုတ် ပူပါတာကလုတ်ဒိတ်စိသနူဖိ မိစိရီတဖှ် တအိတ်ဒီးထံရူကီသး အတော်သးအိတ် လာတာ ကကျဲဘာလိတ် ထံရူကီသးတဂုကီတဖှ်အံ လာထံရူကီသးအကျဲဘာ. ကလုတ်ဒိတ်စိသနူဖိ မိစိရီခိတ်နာ်တဖှ် မုတ်တသးအိတ်ယုတ် လီဘျာလီ ထံရူကီသးတဂုကီ လာထံရူကီသးအကျဲ, လာတာသုတ်ဘျာသးဘျာ နှင် တာထံလိတ်ကျဲ တဲသကီး ထံရူကီသးဒီး တာသုတ်ထိတ် တာမုတ်တာခုတ် အမုတ်အတီအံ အိတ်ထိတ်ဝဲတနာ် ဒီးတသုလုတက့ဘာ.

**ပူကလုတ်ကညီဖိ လာတာအိတ်အံလဲလဲသ့သ့စာ,
ပူအဲဒ်ကလုတ်ပါဆာတာဖိ ခဲလဲသ့သ့စာ,**

ကီပယီစာဖျိတ် ဒီးနာ်ကတော်သဘျ လာပူအဲကလံးဖိတဖှ်အအိတ်ဖဲ (၁၉၄၈) နံာ် ဝဲအလီခံ, ဖဲ (၁၉၆၂) နံာ်ပယီ သူးတဖှ် ပံးနာ်ဆုတ် ထံကီတာစိကမိ ဒီး ပာထံကီအံလဲ သူးတပါတာပြဲအကျဲသနူ လာအကွာ်အဂီ အကလုတ်ကလုတ် နှင်လီလဲ. တာထိဒါ သူးအတော်ပါတာပြဲအံ လာကျဲအကွာ်အဂီ အကလုတ်အယံ ဆိတလဲတာပါတာပြဲအကွာ်အဂီ အကလုတ် ကလုတ် ဘာဆုတ် တညီကွံာဲဝဲဒ် ကလုတ်ဒိတ်စိသနူ သူးတပါတာပြဲအစိကမိဘာ. ကလုတ်ခုတ်တဖှ်အတော်ယုထိတ်လာ တာ ကသုတ်ထိတ် ထံကီအံဆုတ်ဖဲဒရုတ်ဒိတ်မိတ်ကရူ စံသနူအဂံထံးအဖိခိတ်အံ တာနာ်ပါ, ဆိတ်ထွဲအီလဲ ထံကီပူအါထိတ်ဝဲ ဒ်နှင်လီလဲ. ၂၀၁၅ နံာ်တာထံလိတ် စးကတီ ထံရူကီသးအတော်ရဲတ်တာကျဲအိတ်ထိတ်ဝဲဒ် ဒီး ဒ်တာထံလိတ်ကစးကတီ ထံရူကီသးအစာ အိတ်ထိတ်ဝဲအသီး တာကသုတ်ထိတ်ကွာထံကီအံဆုတ် ဖဲဒရုတ်ဒိတ်မိတ်ကရူစံကီစာဖျိတ်နာ် တာအာ်လီတူာ် လိတ်ဝဲဒ်နှင်လီလဲ. မုတ်နာ်သက့ဒ်နှင်ဘာဆုတ်, တာဂုကီအံကဲထိတ်, လီဆီဒ်တာ ပယီသူးတဖှ် အတော်ဘာယိတ်ဘာဘျီလာအ တာစိကမိကဆးစု, ကလီမာကွံာဲဝဲဒ်လာ တာသုတ်ထိတ်ထံကီအံဆုတ် ဖဲဒရုတ်ဒိတ်မိတ်ကရူစံထံကီ အယံ ပံးနာ် ဆုတ် ကွံာ် ထံကီအတော်စိကမိလာ ကီပဒိတ်လာဘာတာယုထိတ်အီလဲ ထံဖိကီဖိ ကမျာတဖှ် ခိဖျိတ် ဒိတ်မိတ်ကရူစံ တာယု ထာအကျဲသနူ အဖိခိတ်နှင်လီလဲ. ကတီအံခိဖျိလာ ပယီသူးပံးနာ်ဆုတ်ကဒီးထံကီ တာစိကမိအသိတဘျီဖဲ (၂၀၂၁) လါ ဖူတြူအါရဲ (၁) သီနံအယံ တာဂဲလိတ်လာ ထံရူကီသးအကျဲတဖှ်အံ ပတုတ်ကွံာ်အသးခဲလဲလဲနှင်လီလဲ. ပယီသူး ပံးနာ်ဆုတ် ထံကီတာစိကမိအံ ပာဖျိထိတ်ဝဲဒ် ဖျိဖျိဖျိလာ ကီအံ တာကသုတ်ထိတ်အီဆုတ် ဖဲဒရုတ်ဒိတ်မိတ်ကရူစံ ထံကီအံအဂီ ပယီသူးတတူာ်လိတ်အီ လုတက့ဘာနှင်လီလဲ. ပယီသူးတပတ်သးအိတ်လာ ကဘာဒိတ်စိ, နာ်စိကမိဒ် (၂၀၀၈) တာသုတ်ထိတ်ထံကီတာဘျာသဲ စးခိပ်သ့ ဟ့ာ်စိဟ့ာ်ကမိ, ကွဲပတ်လီအီ အသီးနှင်လီလဲ.

ပယီသူးပာဖျိထိတ်ဝဲ တာဂုကီတာကျဲလာ အတဂါတကျဲတဖှ် ဒီးတပံးနာ်ဆုတ် ထံကီတာစိကမိအံ တာတတူာ်လိတ် အီ ဒီးထိဒါအီလဲ ထံဖိကီဖိကမျာတဖှ်, ကီပဒိတ်ပူမာတာဖိတဖှ်, ကီပဒိတ်ကုတ်သု, ဆုတ်ချပူမာတာဖိတဖှ်, လီဆီဒ် တာ ပူသုတ်စာသးဘိတ်တဖှ်နှင်လီလဲ. တာထိဒါခိဖျိ တာပာဖျိထိတ်သးလာ တာမုတ်တာခုတ်အကျဲတဖှ် ပယီသူးပံးနာ်ဆုတ် ထံကီတာစိကမိ အသူးမုတ်သံဘျီ စူးကါဝဲတာစုကဝဲ, ဆိတ်လီ ပျီဝဲဒ်လာ တာစုဆုတ်ခိတ်တကးအကျဲ တုလာတာဘာဒိတ်ဘာ ထံး, တာသံတာပျီအိတ်ထိတ်ဝဲနှင်လီလဲ. ပယီသူးတဖှ် အတော်ဆိတ်လီပျီ တာထိဒါသူးတပံးနာ်ဆုတ် ထံကီတာစိကမိလာ ကျဲအါဘိတဖှ် ဆုတ်ထိတ်ဒီးတကြိဆာထိဒါတဖှ်စုကီး ဆုတ်ထိတ်ဝဲဒ် ဒီးလဲခဲကတော် တာထိဒါလာ တာမုတ်တာခုတ်အကျဲ တဖှ် ခိဖိဝဲဒ်ဆုတ်, တာဒိသဒါလီက့သး လာတာစုကဝဲဒီးဆုတ် စုကဝဲတာဒူးပါဆာ တာထိဒါအကျဲနီနီ နှင်လီလဲ. တာဒူး လီပျီ ဒီး မာကတော်ကွံာ် ပယီသူးအတော်ဒိတ်စိ, တာပံးနာ်ဆုတ်တာစိကမိအံအဂီ ကျဲအိတ်ဒ်ထဲတဘိလာတာစူးကါ ဆိတ်သနးအီလဲ သူးဂုဝီအကျဲ လာသူးကရူ ပာဂံပာဘါဒီးစူးကါအီအကျဲနှင်လီလဲ. ကလုတ်ခုတ် ဒီးထံဖိ ကီဖိကမျာလီ ဆီဒ်တာ, ပူသုတ်ဘိတ်သးစာတဖှ် ထံသ့ညါဒီးတူာ်လိတ်ဝဲဒ်လာ ခါဆုတ်ထံကီအတော်မုတ်တာခုတ်, တာလဲထိတ်လဲထိတ် ဒီးတဘာလိတ်ဖိဒု လာကလုတ်ခုတ်တဖှ် အဘာဇာကအိတ်အဂီ ထံကီအံတာကဘာသုတ်ထိတ်အီဆုတ် ဖဲဒရုတ်ဒိတ်မိတ်ကရူ စံထံကီနှင် အါထိတ်ဝဲလီလဲ. ကလုတ်ခုတ်ဒီးထံဖိကီဖိ သုတ်စာသးဘိတ်တဖှ် ဖိတ်ထိတ်ဝဲစုကဝဲ ဒီးထိဒါပယီသူးအံ လာသူးဂု ဝီအကျဲအါထိတ်, ဆုတ်ထိတ်ဝဲဒ်နှင်လီလဲ.

ပပုကလုာ်ကညိဖိ လာတၢ်အဲၣ်အိၤခဲလၢာ်သ့ၣ်သ့ၣ်၊

ပုအဲၣ်ကလုာ်ဟံၢ်ဆၢတၢ်ဖိ ခဲလၢာ်သ့ၣ်သ့ၣ်၊

ကတီၢ်အံၤ ကီၢ်ပယီၤသးဟံးန့ၣ်ဆူၣ် ထံကီၢ်တၢ်စိကမိၤ ကပွဲၤထီၣ်ဝဲဒၣ် (၃) နံၣ် န့ၣ်လီၤ တၢ်ဒုးထီၣ်ဒါအိၤလၢ မိၢ်သီမိၢ်လၢ ဂ့ၢ်ဝီ, သးဂ့ၢ်ဝီ, ထံဂ့ၢ်ကီၢ်သးဂ့ၢ်ဝီ, ပုဂ့ၢ်ဝီအကျဲတဖၣ်အါထီၣ်, ဆူၣ်ထီၣ်ကွၢ်ကွၢ်န့ၣ်လီၤ ပုထီၣ်ကွၢ်ထံကီၢ်စ့ၤဘၣ် ဟီၣ်ခိၣ် ဘီၣ်မုၢ်ထံကီၢ်လၢအအါ တသ့ၣ်ညါပာ်ပနီၣ်သးကရူၢ် လၢအဟံးန့ၣ်ဆူၣ်ထံကီၢ်တၢ်စိကမိၤဘၣ်. ဆိကတီၢ်တၢ်မၤသကိး, လၢထံ ဂ့ၢ်ကီၢ်သး, မုၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ် ဒီးတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ ထံဖိကီၢ်ဖိတဖၣ် အတၢ်န့ၣ်, အတၢ်ဆိၣ်ထွဲသးကရူၢ်အံၤ တအိၣ် ဘၣ်. ကီၢ်ပယီၤသး ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ်ဒီး တၢ်ဃံး တၢ်စ့ၤ တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲ အကပၤကပၤန့ၣ်လီၤ အသးကလၢၤ, အဒိၣ်အထီၣ်တဖၣ် အါကလၢၤ, ဘၣ်တၢ်ထီၣ်ဒုးမၤန့ၣ် အိၤအါတီၤန့ၣ်လီၤ တၢ်ဒုးတၢ်ယၤအိၣ်ထီၣ်ဝဲဒၣ်လၢကီၢ်ပုၤ တၢ်လီၢ်အါတီၤန့ၣ်လီၤ အသးမုၢ် သံၣ်ဘိတဖၣ် ဘၣ်သံဘၣ်ပုၤဝဲဒီး အသးသဟီၣ်ဟးဂီၤ ဒီးတူၢ်ဃၣ်အသး, ပာ်လီၤတၢ်စ့ၤကဝဲၤ ဆူၣ်တၢ်ဟံၢ်ဆၢကရၢတဖၣ်အါ ထီၣ်န့ၣ်လီၤ ပယီၤသးမုၢ်တဖၣ် တၢ်ဆိၣ်လီၤပျီၢ်ကွၢ်သးဂ့ၢ်ဝီ အတၢ်ထီၣ်ဒါတဖၣ် ကန့ၢ်အဂီၢ်စူးကါဝဲသးဂ့ၢ်ဝီ တၢ်ဒုးတၢ်ယၤအ ကျဲတဖၣ် လၢတလီၤပုၤကပုၤကညိ, ထီၣ်ဒါဝဲတၢ်ဒုးသး အတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ်န့ၣ်လီၤ စူးကါဝဲကျိၣ်ဒိၣ်ကျိၣ်ထီၣ်. ကဘီယုၤဒုး သးတဖၣ် ဒီးခးလီၤ, တၢ်လီၤဝဲမ့ၣ်ပိၣ်တဖၣ် ဆူၣ်သဝီ, ခူၣ်ဝါ, ကမုၢ်အိၣ်ဆိးလီၢ်ကျဲ, ကမုၢ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်, တၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘါ အတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တဖၣ် လၢအတအိၣ်ဒီးတၢ်နီၤဖး သးဂ့ၢ်ဝီအတၢ်ခးပနီၣ်အဆၢ တဖၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ကတီၢ်အံၤ ခိဖျိပယီၤသးအ တၢ်မၤတအုးတပျီၤတဖၣ်အဃိ, ထံဖိကီၢ်ဖိတဖၣ် ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ်ဒီး တၢ်ဃံးတၢ်စ့ၤ, တၢ်လီၤမုၢ်လီၤမၢ်, တၢ်သံတၢ်ပုၤဒီးတၢ် ကီၢ်တၢ်ဂီၤ ဒိၣ်ဒိၣ်မုၢ်မုၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒုးတၢ်ယၤတဖၣ်အဃိ ထံဖိကီၢ်ဖိ ဘၣ်ကဲထီၣ်ပုၤလီၢ်အိၣ်ကမ့ၢ် လၢကီၢ်ပုၤအနီၣ်ဂံၢ်အိၣ်အါ ထီၣ်ဝဲဒၣ်ကွၢ်ကွၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢန့ၢ်အမဲာ်ညါ တၢ်ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ်အံၤ တၢ်ကဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ်အိၤ တၢ်ဆၢကတီၢ် ကယံာ်ဒီးဆံး အါ တၢ်ဖးအိၤတဘၣ်ဘၣ် ဒီးတၢ်သ့ၣ်မံ, တၢ်သးကျၢၤတအိၣ်ဒီး အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်န့ၣ် ပနီၣ်ဟံၢ်အိၤန့ၣ်လီၤ. ပဒိသ့ၣ်ဒိသးထံဖိကီၢ် ဖိတဖၣ် အတၢ်ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ်တဖၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ. မုၢ်န့ၣ်သက့ၤဒ်န့ၣ်ဘၣ်ဆၢၣ် ပတၢ်ဂဲၤလိာ်အံၤ တမ့ၢ်ထဲလၢတၢ်ဒုးလီၤပျီၢ်ကွၢ် သးမိၢ်စိရိၤခဲအံၤတဖၣ်ဘၣ်, မုၢ်တၢ်ပညိၣ်ဒီး ကွၢ်စိအိၤလၢ တၢ်ကဒုးလီၤပျီၢ်, မၤကတတၢ်, မၤလီၤမၢ်ကွၢ် မိၢ်စိရိၤသန့ လၢအ ကွၢ်အဂီၢ်တဖၣ်ခဲလၢာ် ဒီး ကလုာ်ဒိၣ်စိသန့တဖၣ် လၢကီၢ်တဘၣ်အံၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤလၢပုၤ တၢ်မုၢ်လၢကွၢ်စိအံၤ အဖိခိၣ် တၢ်မၤကျဲလၢ တၢ်ဃုထၢအိၤအဂၤတအိၣ်ဘၣ်. ပပုကလုာ်, ဃုာ်ဒီး ကလုာ်ဒုၣ်ထံဖိကီၢ်ဖိတဖၣ် ကန့ၢ်ဟံၢ်အါလီၤတူၢ်လိာ် သကိးအိၤဒီး ကကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ်သကိး တၢ်အိၣ်သးတဖၣ် အံၤဆူၣ်ညါဒီး ကဆၢထၢၣ်ဃုာ်ဒီးပုၤလၢတၢ်ဟံၢ်ဆၢတၢ်ဂဲၤလိာ်အံၤအပူၤ ဒီးဟံးန့ၣ်သကိး တၢ်မၤန့ၢ်အဂီၢ် မုၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါ, ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါ ဒီးကွဲမုၢ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ.

ပပုကလုာ်ကညိဖိ လာတၢ်အဲၣ်အိၤခဲလၢာ်သ့ၣ်သ့ၣ်၊

ပုအဲၣ်ကလုာ် ဟံၢ်ဆၢတၢ်ဖိ ခဲလၢာ်သ့ၣ်သ့ၣ်၊

ဒ်ပမ့ၢ်ပုၤတကလုာ်အသိး ဒ်သိးဒီးပကမ့ၢ်ပုၤတကလုာ် လၢအိၣ်ဒီးအကဟုၤကညိၢ်, အသူးအသ့ၣ်လၢကပိၤ ဒီးလဲၤထီၣ် လဲၤထီၣ် လၢအဖိးမံဒီး စိဆၢကတီၢ်အတၢ်အိၣ်သးန့ၣ် ထဲလၢပအိၣ်ဒီး တၢ်အဲၣ်ပုၤကလုာ်သးတမံၤစိၤ တလၢတပုၤဘၣ်. ပက ဘၣ်အိၣ်စ့ၢ်ကိးဒီး ပုအဲၣ်ကလုာ်ဟံၢ်ဆၢတၢ်ဖိ အတၢ်ပာ်သး, ဒ်ပစံးတၢ်အသိး ပကဘၣ်အိၣ်ဒီး သးလၢအအဲၣ်ကတီၤ ပပုက လုာ်အကွၢ်အဂီၢ်တဖၣ်အသိး, ပကဘၣ်အိၣ်ဒီးသးလၢ အဟံၢ်ဆၢထီၣ်ဒါဘိၣ်ဘၣ်မၤလီၤက့ၤ, မၤလီၤမၢ်ကွၢ် တၢ်မၤတဖၣ် လၢအက မၤဟးဂီၤ ပပုကလုာ် အတၢ်အိၣ်စံာ်အိၣ်ကျၢၤ, အတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပကဘၣ်ဂဲၤလိာ် ဒီးဒုးအိၣ်ထီၣ် ပတၢ်ခွဲး တၢ်ယာ်လၢတၢ်ဂုာ်န့ၣ်ဆူၣ်အိၤ, ထီၣ်ဒါထံဂ့ၢ်ကီၢ်သးတၢ်တတီၢ်တၢ်တြၢ် လၢအမၤတံာ်တံာ် ပပုကလုာ် အတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်, က လုာ်ဒုၣ်အတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် ဒီး ထံကီၢ်အတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်ထီၣ် တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤအံၤအလီၢ်အိၣ်လၢ ပပုကလုာ်ကိးဂၤဒဲးတဂၤ လၢပလီၢ်ပကျဲဒၣ်ဝဲစ့ၢ်စ့ၢ်, ပကဘၣ်ဟံးန့ၣ်သကိးမူဒါ လၢပကတြီဆၢဒိတဒါ ကယံာ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤတမံၤလၢလၢ လၢကဟဲမၤ ဟးဂီၤ ပပုကလုာ်အတၢ်အိၣ်မူ ဒီးပပုကလုာ်အတၢ်မုၢ်တၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤလၢပုၤပပုကလုာ် အတၢ်မိၣ်န့ၣ်သးလီၤဒီး က လုာ်ဒုၣ်ခဲလၢာ် လၢအအိၣ်ဆိးဖဲကီၢ်အံၤ အတၢ်လိာ်ဘၣ်အဂီၢ် ကညိဒိကလုာ်စၢ်ဖျိၣ်ကရၢ တၢ်ပညိၣ်ကွၢ်စိ အဆိကတၢ်တမံၤ မုၢ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ် ကီၢ်သူလုၤ လၢအအိၣ်ဒီး တၢ်သဘျု တၢ်ထဲသိးတုၤသိး ဒီး တၢ်စံာ်ညိၣ်ပၤလီၤသးခွဲးယာ် အလၢအပုၤအဂီၢ် ဒီး တကတီၢ်ဃိ တၢ်ကသ့ၣ်ထီၣ် ဖဲဒ်ဒရၢဒ်ဒ်မိၣ်ကရူၢ်စံာ်ကီၢ်စၢ်ဖျိၣ် လၢအအိၣ်သ့ၣ်ထီၣ်ဆိလီၤအသးလၢ ကီၢ်စဲာ်တဖၣ် လၢအ အိၣ်ဒီးတၢ်သဘျု, တၢ်ထဲသိးတုၤသိးဒီး တၢ်စံာ်ညိၣ်ပၤလီၤသးခွဲးယာ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပပုကလုာ်ကညိဖိလာတၢ်အဲၣ်အိၤခဲလၢာ်သ့ၣ်သ့ၣ်၊

ပုအဲၣ်ကလုာ်ဟံၢ်ဆၢတၢ်ဖိ ခဲလၢာ်သ့ၣ်သ့ၣ်၊

တၢ်မၤလၢပုၤ တၢ်ပညိၣ်ကွၢ်စိတဖၣ်အံၤ ထဲပုၤတဖုတကရၢ, ပုၤတကလုာ်မၤအိၤတဝံၤဘၣ်. ကလုာ်ဒုၣ် တၢ်ဟံၢ်ဆၢအကရၢ တဖၣ်, လီၤဆိဒ်တၢ် တၢ်မၤလၢပုၤ ကညိဒိကလုာ်စၢ်ဖျိၣ်ကရၢ တၢ်ပညိၣ်ကွၢ်စိအဂီၢ်, ကညိတၢ်ဟံၢ်ဆၢကရၢတဖၣ်, ကညိ ကလုာ် အတၢ်ကရၢကရိတဖၣ်ခဲလၢာ် ကအိၣ်ဆၢထၢၣ်ဝဲလၢ ကညိကလုာ်ဂ့ၢ်ဝီအဖိခိၣ် ဂၢ်ဂၢ်ကျၢၤကျၢၤဒီး ဖိာ်လိာ်စ့ဒီး မၤသကိးတၢ် လၢခါဆူၣ်ညါ ကညိကလုာ် အတၢ်အိၣ်စံာ်အိၣ်ကျၢၤ ဒ်ပုၤတကလုာ်အသိး ဒီးတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်ဝဲအဂီၢ်န့ၣ် လီၤ. တၢ်ကဘၣ်ပာ်ကပၤကွၢ် နီၢ်ကစၢ်, တၢ်ကရၢကရိ အတၢ်ဘၣ်ဘျုးဘၣ်ဖျိၣ်ဒီး ကွၢ်စ့ၢ်ဒီးမၤအိၤလၢ ပုၤကလုာ်ဒီးထံကီၢ် အတၢ်ဘၣ်ဘျုးဘၣ်ဖျိၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ထံဂ့ၢ် ကီၢ်သး တၢ်အိၣ်သးအံၤအဖိခိၣ်န့ၣ် ကညိဖိတကဂုၤတကဂုၤ လၢသ့ၣ်ညါပာ်ပနီၣ်ဒီး ဂံၢ်ဃုာ်လီၤအသးလၢ ကညိဖိဒီးကညိကလုာ် အတၢ်ကရၢကရိခဲလၢာ် လၢအကိးသတြီထီၣ်ဝဲလၢ အမၤတၢ်လၢ အပုၤကလုာ် အဂီၢ်တဖၣ် ကဘၣ်အိၣ်ဃုာ်အိၣ်ဖိး, ပာ်ဖျိၣ်မၤသကိးတၢ်ဒီး ဂဲၤလိာ်ဟ့ၣ်လီၤအသးလၢ ကညိဒိကလုာ်အတၢ်ဘၣ်ဘျုးဘၣ်ဖျိၣ်အ

ဂိၢ်နီၢ်နီၢ် လၢတၢ်တီၢ်ခိၣ်ရိၣ်မဲဲတခါဃီအဖီလၢန့ၣ်လီၤ.

ပပုၤကလုာ်ကညီဖိလၢ တၢ်အဲၣ်အိၣ်ခဲလၢာ်သ့ၣ်သ့ၣ်၊

ပုၤအဲၣ်ကလုာ်ပၢၢ်ဆၢတၢ်ဖိ ခဲလၢာ်သ့ၣ်သ့ၣ်၊

လၢခဲကတၢၢ် ဖဲတၢ်သဂၢၢ်, တူၢ်လိာ်မၤလၢကပိၤ ကညီ (၂၇၆၃) နံၣ် နံၣ်ထီၣ်သီအံၤ မဲဲကဟဲစိာ်န့ၣ်ကညီကလုာ်လၢ ကညီ ကလုာ်အသးသဟီၣ်. ကညီကလုာ်အတၢ်ဃုာ်ဖိ, ကညီကလုာ်အတၢ်သးခူတလုာ်, တၢ်သ့ၣ်ခူသးခူ, အိၣ်ဒီးသးလၢအကမၤ နၢၤကွံာ် ကယၢ်တၢ်လၢအကမၤဆဲးလီၤစ့ၤလီၤ ပပုၤကလုာ်အသးအသ့ၣ်အလၢကပိၤတဖၣ် ခိဖျိတၢ်သ့ၣ်ထီၣ် ပပုၤကလုာ် အတၢ် ဃုာ်ဖိန့ၣ်တက့ၢ်. မဲဲပပုၤကလုာ်ကညီ တၢ်ကရၢကရိခဲလၢာ်, ပပုၤကညီဖိလၢ အိၣ်လၢထံလိာ်ကီၢ်ပုၤ ဒီး လၢထံဂုၤကီၢ်ဂၤ ခဲလၢာ် ကအိၣ်ဒီးတၢ်အၢၣ်လီၤသး ဒီး တၢ်သးတီၢ်ဒီးပပုၤကလုာ် လၢပပုၤကလုာ် အနီၣ်တယၢ်တဘျုးဃီအဖီလၢန့ၣ်တက့ၢ်. မဲဲပပုၤကလုာ်ကညီဖိကိး ဂၤဒဲးတဂၤလၢပသန့ၣ်ဒၣ်ပဝဲစ့ၣ်စ့ၣ်, ပကမၤလၢပုၤသကိးပပုၤကလုာ်အမူအဒါ တုၤတၢ်မၤနၢၤ တစုန့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်ဘျုးဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ.

**ကညီဒီကလုာ်တၢ်ပၢၢ်ဆၢပုၤထီၣ် (၇၅) နံၣ် အမုၢ်နံၤ
ခ့ၣ်အဲၣ်ယုာ်-ကညီဒီကလုာ်စၢဖျိကရၢ, ကရၢခိၣ် ပဒိၣ်စိၤကွဲၤထူၣ် အတၢ်ကတီၢ်**

တၢ်ဒိၣ်ပပုၤကလုာ်ကညီဖိခဲလၢာ်သ့ၣ်သ့ၣ်

ပုၤအဲၣ်ကလုာ်ပၢၢ်ဆၢတၢ်ဖိခဲလၢာ်သ့ၣ်သ့ၣ်

တနံၤအံၤ မ့ၢ်ကညီဒီကလုာ်တၢ်ပၢၢ်ဆၢပုၤထီၣ် (၇၅) နံၣ်အနံၤန့ၣ်လီၤ. ကညီကလုာ် အတၢ်စံာ်စိၤတဲာ်စိၤအပူၤ မ့ၢ်တၢ်အဆိ ကတၢၢ်တဘျီလၢ ကညီကလုာ်တဖၣ် ဟံာ်ဖျိထီၣ်အသးဃုာ်ဃုာ်ဖိဖိ ဒီးန့ၣ်လီၤဆူ စုကဝဲတၢ်ဒုးပၢၢ်ဆၢလၢ ကညီဒီကလုာ်က ထူၣ်ဖျိထီၣ်လၢတၢ်ဆိတၢ်မၤနၢၤ ကအိၣ်ဒီးတၢ်သဘျုး, တၢ်ထံသိးတုၤသိး, တၢ်စံာ်ညီၣ်ပၤလီၤသးခဲးယာ် ဒီး အထံအကီၢ်ဒၣ် ဝဲအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲကညီတၢ်ပၢၢ်ဆၢပုၤထီၣ် (၇၅) နံၣ်အမုၢ်နံၤအံၤ ယပာ်လၢပာ်ကပိၤ ဒီး ဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ယုာ်ယိာ်ဆူ ကညီက လုာ်ခိၣ်န့ၣ်, သိၣ်ခူ, ပပုၤကလုာ်ဃုာ်ဒီး ထံဖိကီၢ်ဖိကမ့ၢ် လၢအဟ့ၣ်လီၤအသးသမူ, သ့ၣ်ထံ, က့ၢ်ဂီၤ, ဂံၢ်ဘါ, တၢ်စုလီၢ်ခိၣ် ခိၣ်တဖၣ် လၢပပုၤကလုာ်ဒီးထံကီၢ်အဂီၢ် လၢတၢ်ဒုးပၢၢ်ဆၢတၢ်ဂဲၤလိာ် ဒီတကတီၢ်ညါအပူၤ သ့ၣ်တဖၣ်ခဲလၢာ်န့ၣ်လီၤ. ယဆၢဂုၤ ဆၢဝါဘၣ် ပပုၤကလုာ်ခိၣ်န့ၣ်, သုးခိၣ်သုးန့ၣ်, သုးမုၢ်သံၣ်ဘိ, သိၣ်ခူ, ပပုၤပၢၢ်ဆၢ တၢ်ဖိတဖၣ်ခဲလၢာ် လၢအအိၣ်လၢတၢ်ဒုးပျီ ပူၤတဖၣ်, ကပုၤဒီးတၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါ, ပုၤဖျိဒီး တၢ်တတၢ်တနၢၤကိးမၤဒဲးန့ၣ်လီၤ. ဖဲမုၢ်နံၤအံၤ ယဆၢဂုၤဆၢဝါဘၣ်ယဲဒၣ် ကညီဒီ ကလုာ် ခိၣ်န့ၣ်, သိၣ်ခူ, ပုၤအဲၣ်ကလုာ်ပၢၢ်ဆၢတၢ်ဖိဒီး ပပုၤကလုာ်ထံဖိကီၢ် ဖိကမ့ၢ်တဖၣ်ခဲလၢာ်လၢ ကအိၣ်ပုၤဒီး ကညီက လုာ်အသးသဟီၣ်, တၢ်သးခူတလုာ်, အိၣ်ဒီးသးလၢ အကမၤနၢၤတၢ်ဒီး ကဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်အိၣ်မူ အတၢ်မုာ်တၢ်ပၤ, တၢ်အိၣ် ဆူၣ်အိၣ်ချ့ဒီး မၤန့ၢ်အိၣ်ကဲ, ပုၤဒုၣ်ပုၤဒါန့ၣ်လီၤ.

ကညီကလုာ် အတၢ်စံာ်စိၤတဲာ်စိၤဒီတကတီၢ် ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ်ဝဲဒၣ်ဒီးတၢ်ဆိတၢ်မၤနၢၤ, တၢ်မၤတရီၤတပါ, တၢ်ဆိတၢ်ဘၣ် ဆိတၢ်ဘၣ်, တၢ်ဂုာ်ဆူၣ်ပျီဆူၣ် လၢဂုၢ်ဝိကိးကပၤဒဲး ဒီးဘၣ်သုးလီၢ်သုးကျဲတတီၤဘၣ်တတီၤ ဒီး တုၤအတုၤလီၤဆူကီၢ်တဘျုးအံၤ အပူၤဖျိကိး တူၢ်ဘၣ်ဝဲကလုာ်ခိၣ်စိသန့ဖိတဖၣ် အတၢ်ဆိတၢ်မၤနၢၤ တပယုာ်ဃီန့ၣ်လီၤ. ကအိၣ်မူဘၣ်ဝဲ ဒ်ပုၤကလုာ် တက လုာ်အသးအဂီၢ် ဘၣ်ဃုာ်ဒီးကၤဃာ် အပုၤကလုာ် အက့ၢ်အဂီၢ်တဖၣ် လၢကျဲအကလုာ်ကလုာ်, လၢတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲအပူၤန့ၣ် လီၤ. ပမိၢ်ဒိၣ်ပၢၢ်ဆၢတဖၣ် အတၢ်ပာ်ဒိၣ်, ကျဲးစးကတီၤ, ကၤဃာ်ပပုၤကလုာ် အက့ၢ်အဂီၢ်တဖၣ် ဒီးဟ့ၣ်လီၤစၢၤဝဲဆူဖိလံၤ တစိဘၣ်တစိအဆိပအိၣ်မူဘၣ် ဒ်ပုၤကလုာ်တကလုာ်အသး တုၤမုၢ်မဆါတနံၤအံၤန့ၣ်လီၤ. ခိဖျိကညီကလုာ်တဖၣ် အိၣ်ထီၣ် ဒီးအလံာ်အလံာ်, ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဝဲစိတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တဖၣ်, တၢ်စံာ်စိၤတဲာ်စိၤတၢ်လဲၤခိဖျိ ဒီး တၢ်ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ်တဖၣ်အဖီခိၣ်, ကညီကလုာ်တဖၣ် အမဲာ်ကပိၤထီၣ် ဒီးထံၣ်သ့ၣ်ညါဝဲဒၣ်လၢ မ့ၢ်တအိၣ်ဒီးတၢ်သဘျုးတၢ်ထံသိးတုၤသိး, အိၣ်ဒီးအထံအကီၢ်လီၤ လီၤဆိဆိတကီၢ် လၢအကအိၣ်မူ, တီခိၣ်ရိၣ်မဲဲ, ပၤဆုၤဒီးသ့ၣ်ထီၣ်အဘျုးအတီၢ်ဒၣ်ဝဲ ဒ်အတၢ်ဘၣ်သးအသးသၢပုၤ ကအိၣ် စံာ်အိၣ်ကျၢၤဝဲ ဒ်ပုၤတကလုာ် ဒီး လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် ဒ်ပုၤကလုာ်အဂၤအသးန့ၣ်တသ့ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်အံၤအဂီၢ် ကညီကလုာ်ခိၣ်န့ၣ်တဖၣ် ကရၢကရိထီၣ် ကညီတၢ်ကရၢကရိတဖၣ် ဒ်တၢ်မၤအတၢ်ပညိၣ်ကွၢ်စိအိၣ်ဝဲအသး န့ၣ်လီၤ. ကရၢအဆိကတၢၢ်မ့ၢ် ကညီဒီကလုာ်ကရၢ (Karen National Association-KNA) ဒီးတၢ်ကရၢကရိထီၣ်အံၤ ဖဲ (၁၈၈၁) နံၣ်န့ၣ်လီၤ. အလီၢ်ခဲ ကညီကလုာ် တၢ်ကရၢကရိအဂၤတဖၣ် ဘၣ်တၢ်ကရၢကရိထီၣ်အံၤ ဒ်တၢ်မၤအတၢ်ပညိၣ် အတၢ်ကွၢ်စိအသးဒီးဂဲၤလိာ်မၤဝဲဒၣ်လၢ အသန့ၣ်စ့ၣ်စ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ကညီကလုာ် အတၢ်သ့ၣ်ဆူၣ်သးဂဲၤ လၢကညီကလုာ် ကအိၣ် ဒီးအထံအကီၢ်ဒၣ်ဝဲ ဒီးတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ် အသဟီၣ်ဆူၣ်ထီၣ်ဝဲဒၣ်ကွၢ်ကွၢ် န့ၣ်လီၤ. တၢ်တီခိၣ်ရိၣ်မဲဲဒီးတၢ်ဂဲၤလိာ်တဖၣ် အသဟီၣ် ကဆူၣ်ထီၣ်အဂီၢ်, ကညီကလုာ်လၢ ကီၢ်ဒီတဘျုးအခၢၣ်စးတဖၣ် အိၣ်ဖျိကူၣ်လိာ်ဒီး ဟံာ်ဖျိကူၣ်ကညီတၢ်ကရၢကရိလၢအအိၣ် ဖဲန့ၣ်အဆၢကတီၢ် (၄) ကရၢ လၢအမုၢ်ဝဲ (၁) ကညီဒီကလုာ်ကရၢ (KNA) (၂) ကီၢ်ပယိၤကညီ ဘူးဒးကရၢ (BKNA) (၃) ကညီလီၢ်ခၢၣ်သးကရၢ (KCO) (၄) ကညီသးစၢ်ကရၢ (KYO) တဖၣ်ဒီး ကရၢကရိထီၣ်ဝဲ ဒၣ် ခ့ၣ်အဲၣ်ယုာ်-ကညီဒီ ကလုာ်စၢဖျိကရၢ ဖဲ ၁၉၄၇ နံၣ်, လၢဖျၢၣ်တြုၤအါရံၤ (၅) သီအနံၤ လၢကဆၢထၢၣ်ခၢၣ်စး, တီခိၣ်ရိၣ်မဲဲ, ရိၣ်ဖျိဝဲဒၣ် ကညီဒီ ကလုာ် ဒီး ဂဲၤလိာ်သကိးဝဲဒၣ်လၢ တၢ်ကမၤလၢပုၤ ကညီကလုာ်အတၢ်မိၣ်န့ၣ်သးလီၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဒ်ကညီဒီကလုာ်စာဖျိာ်ကရၢ အတၢ်တီခိာ်ရိာ်မဲအသိး ဖဲ (၁၉၄၈) နံာ်, လၢဖၤတြၢအါရံၤ (၁၁) သီအနံၤ, ကညီကလုာ် လၢကီာ်ဒီဘျုး, တၢ်လီာ်အါတီၤ, ဝုာ်အါဖျၢာ်, ပုၤကညီနီာ်ဂံၢ် (၄) ကလီာ်ဘျုး ပာ်ဖျါထီာ် ကညီကလုာ်အတၢ်မိာ်န့ၢ်သး လီ, ဃုာ်ဃုာ်ဖိးဖိး ကစုဒုလၢကျဲာ်မိာ် လၢအိာ်ဒီးတၢ်ကိးသတြီ (၄) ထံာ် လၢအမ့ၢ်ဝဲ (၁) ဟ့ၣ်ကညီကီာ်တဘျီဃီ (၂) ဒုးနံာ် ကညီတဘးပယီၤတဘးတဘျီဃီ (၃) ကလုာ်တၢ်သဘံာ်ဘျုးပတသးလီ (၄) ထံာ်လီာ်ကီာ်ပုၤတၢ်ဒုးပတသးလီန့ၢ်လီၤ. ကညီတၢ်စံာ်စါတဲာ်အပူၤ အအံၤမ့ၢ် ကညီကလုာ်တဖၣ် ပာ်ဖျါထီာ်အတၢ်မိာ်န့ၢ်သးလီ, ကညီကလုာ်အတၢ်ဃုာ်တၢ်ဖိး အဆိကတၢ်တဘျီ ဒီးမ့ၢ်နံၤအံၤ တၢ်ပာ်ပနီာ်အီၤ ဒ်အမ့ၢ် ကညီဒီကလုာ်အမ့ၢ်နံၤအသိးဒီး ဘၣ်တၢ်ပာ်ဒိာ်မၤလၢကပီၤအီၤ လၢကညီဒီ တကလုာ်န့ၢ်လီၤ.

ကညီဒီကလုာ်စာဖျိာ်ကရၢ ဆၢထၢာ်ခၢာ်စး ထံာ်လိာ်စံးကတီၤတၢ်ဒီး ပုၤဟတၢ်တဖၣ်, ကညီဒီကလုာ်လၢကီာ်ဒီဘျုးပာ်ဖျါထီာ် အတၢ်မိာ်န့ၢ်သးလီတဖၣ် ဘၣ်ဆၢာ်, ပုၤဟတၢ်ပယီၤကလုာ်ဒိာ်စိသန့ဖိတဖၣ် တတူၢ်လိာ်ကျဲာ်တဲာ်ဒီး ကညီကလုာ် စာဖျိာ်ကရၢ မိာ်န့ၢ်တဖၣ်ဘၣ်ထွဲကညီကလုာ် အတၢ်ဃုာ်ထီာ်တဖၣ် ဘၣ်ဘျုးဘၣ်ဒါဘၣ်. အခိာ်တလိာ်, ပဲအၢပဲသီဝဲ ကညီကလုာ်အတၢ်ဃုာ်ထီာ်တဖၣ်, ဂုာ်ကျဲးစး မၤလီၤပျီဝဲ, မၤလီၤဖးဝဲ, စူးကါဝဲစုကဝဲဂံၢ်ဘါ, တၢ်စုဆူာ်ခိာ် တကးအကျဲဒီး ဒုးအိာ်ထီာ်ဝဲ တၢ်သဘံာ်ဘျုးတဖၣ်အဃိ လၢခံကတၢ် တၢ်ဒီသဒါလီၤက့ၤ ကညီထံာ်ကီာ်သး အတၢ်အိာ်ဆၢထၢာ်, တၢ်မၤလၢပုၤကညီကလုာ်အတၢ်မိာ်န့ၢ်သးလီအဂီၢ် ကညီဒီကလုာ်စာဖျိာ်ကရၢ ဘၣ်တီခိာ်ရိာ်မဲဒီး ကညီကလုာ်တဖၣ် ဘၣ်န့ၢ်လီၤဝဲဒၣ်ဆူစုကဝဲတၢ်ဒုးပာ်ဆၢအကျဲ စးထီာ်ဖဲ ၁၉၄၉ နံာ် လၢယန့ၤအါရံၤ (၃၁) သီန့ၢ်လီၤ.

ခ့ၣ်အဲၣ်ယုာ်-ကညီဒီကလုာ်စာဖျိာ်ကရၢ အတၢ်တီခိာ်ရိာ်မဲဒီး ကညီကလုာ်အတၢ်ပာ်ဖျိာ်ဆိာ်ထွဲမၤသကိးတၢ်အဖီခိာ်, ကညီတၢ်ပာ်ဆၢ တၢ်ဂဲၤလိာ်ဝဲစးထီာ် (၁၉၄၇) နံာ် လၢထံာ်ကီာ်သးအကျဲ, စုကဝဲတၢ်ဒုးပာ်ဆၢ တၢ်ဂဲၤလိာ်အကျဲ တုၤဆၢကတီာ်အံၤ တပယုာ်ဃီ ပုၤထီာ် (၇၅) နံာ်လံာ်န့ၢ်လီၤ. ကညီတၢ်ပာ်ဆၢ မၤလၢပုၤကညီကလုာ်အတၢ်မိာ်န့ၢ်သးလီ လၢလၢပုၤပုၤတန့ၢ်ဒီးဝဲဘၣ်ဆၢ အိာ်ဆၢထၢာ်ဂၢၢ်ဂၢၢ်ကျဲၤကျဲၤ ဒီးဂဲၤလိာ်ဝဲန့ၢ်ဒီး ဒီဖျိကညီကလုာ်တဖၣ် အတၢ်ဆိာ်ထွဲ, အတၢ်မၤသကိးလၢအသန့ၢ်ဒၣ်ဝဲစုာ်စုာ်အဃိန့ၢ်လီၤ.

စုကဝဲတၢ်ဒုးပာ်ဆၢ (၇၅) နံာ်အတီၢ်ပူၤ, တၢ်ဒုးတၢ်ယၤတဖၣ်အဃိ တၢ်ဘၣ်သံဘၣ်ပုၤ, တၢ်ဘၣ်က့ဘၣ်ကွဲာ်, တၢ်ဟးဂုာ်ဟးဂီၤတဖၣ် အိာ်ဝဲတဆံးတစ့ဘၣ်အမဲာ်ညါ တၢ်ဒုးတၢ်ယၤအဆၢကတီာ် သုးဂုာ်ဝီတၢ်မၤန့ၤအဂီၢ် ပယီၤသုးတဖၣ် တၢ်မၤလၢအတကြးတဘၣ်တဖၣ် မၤဝဲဒၣ်အဃိ ပုၤကလုာ် ဃုာ်ဒီးထံဖိကီာ်ဖိကမျၢာ် လၢအတဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်ဒုးတၢ်ယၤတဖၣ် ဘၣ်သံဘၣ်ပုၤ, ဘၣ်ကဲထီာ်ဝဲ မုာ်ကမဲဖိာ်ဃဲ, ဘၣ်ပာ်တုာ်အိာ်ဆိးလီာ်ကျဲ ခူသဝီဟံာ်ဃီ, ကဲထီာ်ပုၤလီာ်အိာ်ကမ့ၢ်, ပုၤဘၣ်ကီဘၣ်ခဲ, ဘၣ်လီၤပြီလီၤပြါ, ဘၣ်ဟံးန့ၢ်တၢ်အိာ်ကဒုလၢ ထံာ်ကီာ်အါဘၣ်အပူၤ ဒီး သ့ၣ်ထီာ်က့ၤတၢ်အိာ်မူဘၣ်တီၢ်န့ၢ်လီၤ.

ကညီတၢ်ဒုးပာ်ဆၢ (၇၅) နံာ်အတီၢ်ပူၤ ကညီဒီကလုာ်စာဖျိာ်ကရၢ ဒီးကညီကလုာ်တဖၣ် ဘၣ်ကွၢ်ဆၢာ်မဲာ်ဒီး လဲၤခီဖျိဘၣ်ဝဲတၢ်ကီတၢ်ခဲ, တၢ်တြီမၤတံာ်တံာ် အကလုာ်ကလုာ်န့ၢ်လီၤ. တၢ်တီခိာ်ရိာ်မဲကရၢအဒွဲပူၤ ထံာ်ကီာ်သး တၢ်တူၢ်ခိာ်ပာ်သး အတၢ်အိာ်ဆၢထၢာ်, ထံာ်ကီာ်သးအတၢ်လဲၤကျဲ, တၢ်ထံာ်တဒ်သိးလိာ်သးအဖီခိာ်, တၢ်ပာ်ဒုာ်ပာ်ကမ့ၢ်လိာ်သး, တၢ်လီၤမုာ်လီၤဖး, တၢ်ပာ်ဒုာ်ပာ်ဒါလိာ်သး, တုၤဒၣ်လဲာ် စုကဝဲတၢ်သဘံာ်သဘၣ် အိာ်ထီာ်ဝဲလၢ ကညီကလုာ်ကဒဲကဒဲ အဘၣ်စၢၤန့ၢ်လီၤ. တၢ်ပာ်ဆၢ, တၢ်ဆၢကတီာ်ယံာ်ထၢဝဲဒီး တၢ်ဘၣ်ကွၢ်ဆၢာ်မဲာ်ဒီးတၢ်ကီတၢ်ခဲ တၢ်နးတၢ်ဖျိာ်တဖၣ်အဃိ ပုၤမၤ သကိးတၢ်တနီၤ လီၤဘျးလီၤဘျါ ဒီးပာ်တုာ်တၢ်မၤသကိးအိာ်ဝဲဒၣ်န့ၢ်လီၤ.

ဒ်ကညီဒီကလုာ်စာဖျိာ်ကရၢ ထံာ်ကီာ်သးတၢ်ပညိာ်ကွၢ်စိ, ကညီတၢ်ပာ်ဆၢ အခိာ်တဃာ်အကျဲသန့ဒီးတၢ်မၤရဲာ်ကျဲၤတၢ်ပာ်လီၤအီၤအသိး, ထံာ်ကီာ်သးအတၢ်အိာ်သးတဖၣ်အဖီခိာ် ကညီဒီကလုာ်စာဖျိာ်ကရၢ ပုၤတီခိာ်ရိာ်မဲတၢ်တဖၣ် ပာ်လီၤထံာ်ကီာ်သးတၢ်မၤရဲာ်ကျဲၤ, သုးဂုာ်ဝီတၢ်မၤကျဲ, တၢ်ဒုးတၢ်ယၤတၢ်ရဲာ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ် တကတီာ်ဘၣ် တကတီာ် ဒီးဂုာ်ကျဲးစးမၤဖျါထီာ်ဝဲ အမိာ်လံာ်မိာ်ပုၤန့ၢ်လီၤ. တကတီာ်ဃီ ကညီတၢ်ပာ်ဆၢ မ့ၢ်တၢ်ဂဲၤလိာ်လၢ အဘၣ်ထွဲဒီးကလုာ်ဒုာ်လၢအအိာ်ဆိးဖဲကီာ်အံၤ တၢ်ဂဲၤလိာ်အသိး တၢ်ပာ်ဖျိာ်မၤသကိးတၢ်ဒီး ကလုာ်ဒုာ်တၢ်ပာ်ဆၢကရၢအဂၤတဖၣ်, ထံာ်ကီာ်သးကရၢကရၢအဂၤ လၢအတၢ်ပညိာ်ကွၢ်စိ ဒ်သိးလိာ်သးတဖၣ် အိာ်ဝဲဒၣ်န့ၢ်လီၤ.

ကညီတၢ်ပာ်ဆၢ ဒ်အမ့ၢ် တၢ်ကျဲၤဘၣ်လိာ် ကညီထံာ်ကီာ်သးတၢ်ဂုာ်ကီအသိး တၢ်ထံာ်လိာ်စံးကတီၤ ကျဲၤဘၣ်လိာ်အီၤလၢ ထံာ်ကီာ်သးအကျဲ ကအိာ်ထီာ်အဂီၢ် ကညီဒီကလုာ်စာဖျိာ်ကရၢ မိာ်န့ၢ်ပုၤတီခိာ်ရိာ်မဲတၢ် တစါဘၣ်တစါတဖၣ် ဂဲၤလိာ်ဝဲဒၣ်န့ၢ်လီၤ. စးထီာ် (၂၀၁၂) နံာ် တုၤ (၂၀၂၁) နံာ်အတီၢ်ပူၤ ကညီဒီကလုာ်စာဖျိာ်ကရၢ ဃုာ်ဒီးကလုာ်ဒုာ်တၢ်ပာ်ဆၢ ကရၢတနီၤ, တၢ်ထံာ်လိာ်စံးကတီၤထံာ်ကီာ်သး ကအိာ်ထီာ်အဂီၢ် ထံာ်လိာ်စံးကတီၤ ထီာ်ဃုာ်ဒုာ်ဒီးကီာ်ပဒိာ်ပုၤဟတၢ်တဖၣ် ဒီးအာ်လီၤတူၢ်လိာ်ဝဲဒၣ်လၢ တၢ်ကမၤတၢ်ပတုာ်တၢ်ခး ဒီးထံာ်လိာ်စံးကတီၤ ထံာ်ကီာ်သး ဒီးကျဲၤဘၣ်လိာ် ကီာ်ပယီၤထံာ်ကီာ်သးတၢ်ဂုာ်ကီ, ဒ် "တၢ်ပတုာ်တၢ်ခး လၢကီာ်ဒီဘျုးအလံာ်ဃံးဃာ်" အသိးန့ၢ်လီၤ. တၢ်ပညိာ် မ့ၢ်တၢ်ကဆိကတီာ်တၢ်ဒုးဒီး တၢ်ကထံာ်လိာ်စံးကတီၤ ထံာ်ကီာ်သး ဒီးဒ်တၢ်ထံာ်လိာ်စံးကတီၤထံာ်ကီာ်သးအစၢ အိာ်ထီာ်ဝဲအသိး တၢ်ကသ့ၣ်ထီာ် ဒံာ်မိာ်ကရၢစံာ် ဖဲာ်ဒရၢာ်ကီာ်စာဖျိာ်န့ၢ်လီၤ.

တၢ်မၤဖျါထီာ် "တၢ်ပတုာ်တၢ်ခးလၢကီာ်ဒီဘျုးအလံာ်ဃံးဃာ်" တၢ်မၤအပူၤ မ့ၢ်လၢပုၤဟတၢ်တဖၣ် တမၤထွဲဝဲဒ်လံာ်ဃံးဃာ် တၢ်အာ်လီၤဘၣ်သးအသိး ဘၣ်ဂုာ်ဘၣ်ဝီဘၣ်အဃိ တၢ်ပတုာ်တၢ်ခး ကကၢ်ကျဲၤအဂီၢ် တၢ်မၤမ့ၢ်ဂုၤ, တၢ်ထံာ်လိာ် စံးကတီၤထံာ်ကီာ်သး တၢ်မၤအစၢတဖၣ်မ့ၢ်ဂုၤ ဒ်တၢ်မုာ်လံာ်အိာ်ဝဲအသိး အမိာ်လံာ်မိာ်ပုၤ တအိာ်ဖျါထီာ်ဘၣ်. စးထီာ် တၢ်ဃုာ်ကျဲလၢ တၢ်ကျဲၤဘၣ်လိာ်ထံာ်ကီာ်သးတၢ်ဂုာ်ကီတဖၣ် လၢထံာ်ကီာ်သးအကျဲ ဒီးကီာ်ပဒိာ် ပုၤဟတၢ် (၁၀) နံာ် ဃုာ်ဃုာ်အတီၢ်ပူၤ

ပေါ်ဆာတၢ်မၤနၢၤကအိၣ်ထီၣ်အဂီၢ် အိၣ်သန့ထီၣ်အသး တၢ်ဂ့ၢ်အါမံၤအါကပၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်အိၣ်သ့ၣ်အိၣ်သန့ထီၣ် အသး လၢ ကညီၣ်ဒိတကလုာ် အတၢ်မိၣ်န့ၣ်သးလီၤဒီး အတၢ်ပာ်ဖျိၣ်မၤသကိးတၢ်, အတၢ်ဃုာ်တၢ်ဖိး အဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ကညီၣ်ကလုာ် အတၢ်ကရၢကရီၤလၢ အပာ်ပနီၣ်လီၤသးလၢ အမၤတၢ်လၢ အပူၤကလုာ်အဂီၢ်တဖၣ်, ကညီၣ်ကလုာ် ပူၤဖျိၣ်တၢ်စုကဝဲၤကရၢတဖၣ်, ကဘၣ်ထီၣ်ဃုာ်ထီၣ်ဖိးထီၣ်အသးဒ် (၁၉၄၉) န့ၣ်အသးန့ၣ်လီၤ. ကညီၣ်ကလုာ် အဘျုးအတၢ်အိၣ်လၢ ကညီၣ်ကလုာ်အစုပူၤ န့ၣ်လီၤ. ကညီၣ်ဒိကလုာ် အတၢ်ဃုာ်တၢ်ဖိး မ့ၢ်တၢ်အုၣ်ကီၤ ကညီၣ်ကလုာ်အဘျုးအတၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤလၢပုၤ ပပူၤကလုာ်အတၢ် မိၣ်န့ၣ်သးလီၤဒီး ကလုာ်ဒုၣ်ခဲလၢာ် လၢအအိၣ်ဆိးဖဲ ကီၢ်အံၤအတၢ်လိာ်ဘၣ်အဂီၢ် ကညီၣ်ဒိကလုာ်စၢ်ဖျိၣ်ကရၢ တၢ်ပညိၣ်ကွၢ်စိ အဆိကတၢ်တမံၤ မ့ၢ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ် ကီၢ်သုလုၤ လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်သဘျုး, တၢ်ထဲသိးတုၤသိး ဒီး တၢ်စံၣ်ညီၣ်ပၤလီၤသးခွဲးယာ် အလၢအပူၤအဂီၢ် ဒီး တကတီၢ်ဃီ တၢ်ကသ့ၣ်ထီၣ် ဖဲၣ်ဒရၢၣ်ဒိၣ်မိၣ်ကရၢၣ်စံၣ်ကီၢ်စၢ်ဖျိၣ် လၢအအိၣ်သ့ၣ်ထီၣ်ဆိလီၤ အသးလၢ ကီၢ်စံၣ်တဖၣ် လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်သဘျုး, တၢ်ထဲသိးတုၤသိးဒီး တၢ်စံၣ်ညီၣ်ပၤလီၤသးခွဲးယာ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲမ့ၢ်န့ၣ်အံၤ ယသးအိၣ် ဒုးသ့ၣ်ညါ ဒီး ဃုာ်ထီၣ်ဆူ တၢ်ကရၢကရီၤ လၢအဘၣ်ထွဲကီၢ်အံၤတဖၣ်ခဲလၢာ် လၢထံကီၢ်အံၤအ တၢ်သဘၣ်ဘျုးတဖၣ်မ့ၢ်ဒုၣ်ခဲလဲာ် ကီၢ်အံၤအတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်, အတၢ်သဘၣ်သဘၣ်ဒုၣ်ခဲလဲာ် မ့ၢ်တၢ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီး ကဲထီၣ် တၢ်ကီၢ်တၢ် ခဲ, တၢ်ဝဲတၢ်ယိးဒီးမၤဘၣ်ဒိစ့ၢ်ကီၢ် ထံကီၢ်အိၣ်ဘူးအိၣ်တၢ်တဖၣ် အတၢ်ဘျုးတၢ်ဖျိၣ်န့ၣ်လီၤ. ထံကီၢ်အံၤ တၢ်မ့ၢ်တၢ်ခုၣ် ဒီးတၢ် လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အဂီၢ် ဒီးတၢ်ဘၣ်ဘျုးလၢ ထံကီၢ်အိၣ်ဘူးအိၣ်တၢ်တဖၣ်အဂီၢ် ကျဲအိၣ်ဒုၣ်ထဲတဘီၤဇိလၢ တၢ်ကဘၣ်မၤကတၢ် ကွံာ် မိၤစိရီၤအတၢ်ပၤတၢ်ပြးသန့ဒီး သ့ၣ်ထီၣ်ကီၢ်အံၤဆူ "ဖဲဒရၢၣ်ဒိၣ်မိၣ်ကရၢၣ်စံၣ်ကီၢ်စၢ်ဖျိၣ်" အိၣ်ဒီးတၢ်အုၣ်ကီၤသး အလၢအ ပူၤလၢ ဒိၣ်မိၣ်ကရၢၣ်စံၣ်ဂ့ၢ်ဝီ, တၢ်သဘျုး, ကလုာ်တၢ်ထဲသိးတုၤသိး ဒီးတၢ်စံၣ်ညီၣ်ပၤလီၤသးခွဲးယာ်တဖၣ် လၢကလုာ်ဒုၣ် ဒီး ထံဖိကီၢ်ဖိတဖၣ်ခဲလၢာ်အဂီၢ် န့ၣ်လီၤ. ဒ်န့ၣ်အသး ယသးအိၣ်ပာ်ဖျါဒီး ဃုာ်ထီၣ်ဆူ ဟီၣ်ခိၣ်ဘီမ့ၢ် ထံကီၢ်တဖၣ်, ထံကီၢ်အိၣ်ဘူး အိၣ်တၢ်တဖၣ် လၢထံကီၢ်အံၤ အတၢ်မ့ၢ်တၢ်ခုၣ် ဒီးတၢ်ကျဲဘၣ်လိာ်ထံဂ့ၢ်ကီၢ်သဲး တၢ်ဘၣ်ဂံၢ်ဂုာ်တဖၣ်အံၤအဂီၢ် ကဆိၣ်ထွဲမၤ သကိးဝဲဒၣ် ဒီးကလုာ်ဒုၣ် ထံဖိကီၢ်ဖိ တၢ်ကရၢကရီၤတဖၣ် လၢအသန့ၣ်, လၢအလီၢ်အကျဲ ဘၣ်ဘျုးဘၣ်ဒါ, ဖိးမံၤဒီးထံကီၢ်အံၤ အတၢ်သးအိၣ်တၢ်နီၢ်န့ၣ်လီၤ.

လၢခံကတၢ်, ဖဲကညီၣ်တၢ်ဒုးပၢ်ဆါ ပုၤထီၣ် (၇၅) န့ၣ်အမ့ၢ်န့ၣ်အံၤ, တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်က့ၤ ကီၢ်စၢ်ဖျိၣ်လၢ အအိၣ်သ့ၣ်လီၤအသး လၢဖဲၣ်ဒရၢၣ်ဒိၣ်မိၣ်ကရၢၣ်စံၣ် ဂံၢ်ခိၣ်ထံးသန့အဖိခိၣ်, ပူၤဖျိးဒီးမိၤစိရီၤသန့ လၢကိးအကွၢ်အဂီၢ်ဒဲး, အိၣ်ဒီးတၢ်အုၣ်ကီၤသးလၢ ကလုာ်ဒုၣ် ဒီးထံဖိကီၢ်ဖိခဲလၢာ် အတၢ်အိၣ်စံာ်အိၣ်ကျဲၤ, အတၢ်ဘၣ်ဘျုးဘၣ်ဖျိၣ်နီၢ်နီၢ်အဂီၢ်ဒီး ဟ့ၣ်သါတုၤပူၤလၢခံတစါ တဖၣ် လၢတၢ်မ့ၢ်တၢ်ခုၣ် ဒီးတၢ်အိၣ်မူအတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် လၢသန့ၣ်ကိးသန့ၣ်ဒဲးကန့ၢ်အဂီၢ် ကရၢကရၢလၢ အဘၣ်ထွဲခဲလၢာ်, ကညီၣ်ကလုာ်ဃုာ်ဒီးကလုာ်ဒုၣ်ထံဖိကီၢ်ဖိခဲလၢာ် တၢ်ဂဲၤလိာ်ဆူညါအပူၤ မ်ပကအိၣ်ဒီး တၢ်ဃုာ်တၢ်ဖိး, တၢ်သးခူတလုၤဒီးဂဲၤ လိာ်မၤအံၤ လၢာ်ဂံၢ်လၢာ်ဘါန့ၣ် မ့ၢ်ယတၢ်သဆၣ်ထီၣ်ဒီး တၢ်ဆါဂုၤဆါဝါဖဲ ကညီၣ်ဒိ ကလုာ်တၢ်ပၢ်ဆါ ပုၤထီၣ် (၇၅) န့ၣ်အ န့ၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဘျုးဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ.

၇၅ နံၣ် ကညီၣ်တၢ်ပၢ်ဆါ နံၣ်တၢ်မျၢၢ်မုၢ်န့ၣ်

<p>တၢ်ပၢ်ဆါလဲၤတရံၤသး န့ၣ်ဆဲးခါန့ၣ်တုၤအိၣ်ပူၤ မ့ၢ်တၢ်မျၢၢ်လုၢ်ဒိၣ်ပူၤဒိၣ် လၢကဘၣ်ထီၣ်ဖိအစိၤ အဆိဆူၤလီၤတၢ်ဆါဂုၤ ဆူကညီၣ်ဟီၣ်ခိၣ်ဒိၣ်ဘၣ် အိၣ်ဆူၣ်ဘၣ်မ့ၢ်ဘၣ်ဆိၣ်ဂုၤ န့ၣ်လီၤဆိပူၤတၢ်ဆိၣ်ဂုၤ</p>	<p>တၢ်ပၢ်ဆါကျဲမ့ၢ်တအိၣ် ကဘၣ်န့ၣ်ဆဲးခါဆိမိၣ် ပစံးဘျုးကျဲမ့ၢ်ခိၣ်န့ၢ် တၢ်ပၢ်ဆါကျဲဒါလီၤယၢ် ဂဲၤလိာ်တုၤဆါဟ့ၣ်လီၤသး န့ၣ်ပကျဲအပူၤတဘၣ် ဆိမိၣ်ယၢ်ထီၣ်အတယၢ် ယပူၤကလုာ်သ့ၣ်သ့ၣ်</p>	<p>ခိၣ်န့ၢ်ဘၣ်တီခိၣ်ဂိၣ်မဲ သိၣ်ဒုတပိၣ်ပိၣ်ထီၣ်ဝဲ တၢ်သံတၢ်မ့ၢ်တၢ်လဲၤကျဲ ကမျၢၢ်တပိၣ်လဲၤသယဲၤ မ့ၢ်မ့ၢ်ဒိၣ်သိး ပျီၣ်ဒိၣ်သိး အိၣ်ခိၣ်အိၣ်ဆဲးအိၣ်နီၤလိာ် ဖဲစံးကတီၢ်တၢ်ပၢ်ဆါ တကြၢးသးပုၤနီၣ်ကမျၢၢ်</p>	<p>တၢ်ပၢ်ဆါဂဲၤလိာ်ကတီၢ် န့ၢ်ပၢ်လိာ်သးဘၣ်သ့ၣ်ထီၣ် ခိၣ်န့ၢ်တၢ်တီခိၣ်ဂိၣ်မဲ အဘၣ်ကမၢ်ကအိၣ်ဝဲ ကျဲကမၢ်ကွံာ်တၢ်ဂံၢ်စၢ် ဆိၣ်သပိၣ်သးလဲၤဆူညါ ခိၣ်န့ၢ်သ့ၣ်ဒၢမၤထဲဆဲး မၤဂၢ်ကျဲၤကမျၢၢ်အသး</p>	<p>တၢ်ပၢ်ဆါဂံၢ်ကဆူၣ်ထီၣ် ပသးသဟီၣ်မၤဆူၣ်ထီၣ် တၢ်သဘျုးအိၣ်ပျီၣ်စိလဲ ပတသံမ့ၢ်ဒါတဝဲ ဒိၣ်ဆဲးပျီၣ်မ့ၢ်ဒီးခါ ကီၢ်ပူၤကီၢ်ခါကျဲမၤကိးဂၤ စိၤယၢ်ဂၢ်ကျဲၤပမ့ၢ်ဒါ တၢ်ပၢ်ဆါတၢ်မျၢၢ်န့ၢ်သိ</p>
<p>တၢ်ပၢ်ဆါအစိပညီ ဂုၤထူၣ်ပျဲထီၣ်ကျဲအလီၢ် တုၤပစံးထီၣ်ပၢ်ဆါတၢ် တၢ်တစီၤမၤန့ၢ်လဲၤတၢ် ထံကီၢ်တန့ၢ်ဒဲးဘၣ်ဆၣ် ထူၣ်ပျဲထီၣ်လၢတၢ်စၢ်ယၢ် ကစၢ်ဒီးပၤလီၤပသး ပူၤကလုာ်အိၣ်သဘျုး</p>	<p>တၢ်ပၢ်ဆါအတၢ်လဲၤကျဲ တမ့ၢ်ဖိယဲလၢအကျဲ ကပၤကဝါသ့ၣ်ထဲလီၤ နီၢ်ခိၣ်သးသမူလုၢ်ထီၣ် နီၢ်ကစၢ်ဘျုးတကျဲဝဲ ယထၢပၢ်ဆါတၢ်လဲၤကျဲ ဖိပိၣ်ယဲမဲမ့ၢ်ကမဲ ဂံၢ်လီၤမဲၣ်ထဲအိၣ်လီၤတၢ်</p>	<p>န့ၣ်ဆဲးခါန့ၣ်တၢ်ပၢ်ဆါ တၢ်ဂံၢ်ဆူၣ်ဂံၢ်စၢ်အိၣ်သ့ၣ် တၢ်အိၣ်မဲၣ်ခဲပမ့ၢ်ကျဲ ဟီၣ်ခိၣ်သ့ၣ်ညါအိၣ်ပူၤ အိၣ်ထီၣ်ခွဲးယၢ်တုၤလိာ်ပူၤ ထဲဒိၣ်ကီၢ်လဲၤဟဲတုၤဘၣ် ကညီၣ်ဖိဖဲအိၣ်န့ၣ် ဂဲၤလိာ်ယုတၢ်သဘျုး</p>	<p>သုစိၤအံၤမဲပထီၣ်ဘၣ် တၢ်သဘျုးလၢပမ့ၢ်လုၢ် ပူၤကလုာ်ထဲလီၤကီၢ်ပူၤ ထီၣ်တီဆါထၢၣ်ယုၣ်ဒီးသ့ ခိၣ်ပျီၣ်တၢ်ထုကပိၣ်ပူၤ အိၣ်ဘဲယၢ်သုလၢသးပူၤ ကီၢ်သဘၣ်ယကညီၣ်ဖိ ဖိၣ်လိာ်စုယဲမၤသကိး</p>	<p>မိၤသ့ၣ်အမ့ၢ်ကိးဂၤ ဘၣ်ဆၢၣ်သးမိၤ (ဆါမ့ၢ်) California USA</p>

မြန်မာစစ်တပ်အဆိပ်သီးစားပြီး

လွန်ခဲ့သည့် ဖေဖော်ဝါရီလ (၁) ရက်နေ့သည် မြန်မာစစ်တပ်က အာဏာသိမ်းခြင်း သုံးနှစ်ပြည့်လာခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ ဤဆောင်းပါးသည် မြန်မာစစ်တပ် အာဏာသိမ်းသည့်အချိန်မှစ၍ သုံးနှစ်ပြည့်သည်အထိ ပေါ်ပေါက်လာသော မြန်မာစစ်တပ် (ဝါ) စစ်ကောင်စီ၏ နိုင်ငံရေး၊ စစ်ရေး အခင်းအကျင်းတို့၏ လားရာနှင့် မိမိတို့တော်လှန်ပြည်သူများအနေဖြင့် မည်သည့်လားရာအတွက် အရေးတကြီးထား၍ ပြင်ဆင်ထားသင့်သည်ကို အဓိကထား ဆွေးနွေးတင်ပြသွားမည်ဖြစ်သည်။ အာဏာသိမ်းပြီးနောက် ထကြွလာကြတဲ့ ခုခံတွန်းလှန်မှုများသည် မြန်မာစစ်တပ်အား သိသာထင်ရှားစွာ ကိုင်လှုပ်နိုင်လာခဲ့သည်မှာ နိုင်ငံတကာပညာရှင်များ၏ သုံးသပ်ချက်ဆောင်းပါးများစွာ အပါအဝင်၊ နိုင်ငံတဝန်း၌ တွန်းလှန်တိုက်ပွဲများ၏ရလဒ်သတင်းများ၊ စုပေါင်းမှုနှင့် ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်မှုအားကောင်းလာသော နိုင်ငံရေးအဖွဲ့များ၊ သမိုင်းတလျှောက် အင်းစိန်တိုက်ပွဲပြီးသည့်အချိန်မှစ၍ တွေ့မြင်ရခဲ့သလိုပင် မြို့ပြတိုက်ပွဲများ၊ ပြည်သူများ၏ နိုးကြားမှုများနှင့် ထောက်ခံကူညီမှုများသည် အရေးပါသည့် သဘောများဖြစ်သည်။ စစ်ကောင်စီ၏ နိုင်ငံရေးနှင့် စစ်ရေးလားရာသည် တော်လှန်ရေးပြည်သူများအပေါ်တွင် တိုက်ရိုက်အချိုးကျလျက်ရှိသောကြောင့် ဤသဘောတရားကို အခြေပြု၍ ဆွေးနွေးတင်ဆက်သွားမည်ဖြစ်သည်။

လားရာကို မဆွေးနွေးမီ လာရာကို အကျဉ်းချုပ် ဆွေးနွေးတင်ပြလိုသည်။ အေးခဲလာ၍ အကောင်အထည်မဖော်နိုင်တော့သော ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်နှင့်အတူ NLD အစိုးရသည် စစ်အစိုးရအဆက်ဆက် တည်ဆောက်ထားသည့် တိုင်းရင်းသားအရေး လစ်လျူရှုသော ဗမာနိုင်ငံရေးကို သာဗဟိုပြုသည့်နိုင်ငံရေးအခင်းအကျင်းကို ဆက်လက်မောင်းနှင်ခဲ့သည်။ တိုင်းရင်းသား တန်းတူညီမျှရေးဟု ဆိုရာ၌ ပြည်သူလူထုအများစုသည် ၎င်းတို့နားလည်ထားသည့် လူမျိုးရေးအစွန်းရောက်မှုကိုသာ မြင်ကြသည်မှာ သာမန်ဖြစ်သည်။ ၎င်းအပြင် အထင်ရှားဆုံးတစ်ခုဆိုလျှင် နိုင်ငံသားနှင့် တိုင်းရင်းသားဆိုသော စကားလုံးနှစ်လုံးကို မိမိတို့၏ နေ့စဉ်ဘဝဖြတ်သန်းမှုအရ သေချာဆန်းစစ်ခြင်းဖြင့် အခြေခံသဘောတရားအားဖြင့် သိနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ဗမာတိုင်းရင်းသားများသည် ကရင်နည်းတူ ကချင်နည်းတူ ချင်းနည်းတူ အစရှိသည့် တိုင်းရင်းသားများနည်းတူ တိုင်းရင်းသားများသာဖြစ်ကြသည်။ သို့သော် ဗမာလူမျိုးကြီးဝါဒကို အမြစ်တွယ်စေခဲ့သည့် စစ်အစိုးရ အဆက်ဆက်က ဗမာလူမျိုးသည် ဤနိုင်ငံ၏ အဓိကလူမျိုးဖြစ်သည့် သဏ္ဍာန် လူမှုစနစ် တခုကို ဤလူမှုအဖွဲ့အစည်း၌ တည်ဆောက်လာခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဗမာလူမျိုးနှင့် မြန်မာနိုင်ငံသားသည် တထေရာတည်းဖြစ်၍ အခြားသောတိုင်းရင်းသားများမှာ ဗမာလူမျိုးများမှ ဗမာမှုပြုထားသော လူမှုစနစ်၊ နိုင်ငံရေးစနစ်၊ ထံသို့ အခက်အခဲကြားထဲမှ ညီအကိုသဖွယ် ကူညီသွတ်သွင်းရမည်ဆိုသော အသွင်ရှိသည်။

စစ်အစိုးရအဆက်ဆက် သုံးစွဲလာသော တိုင်းရင်းသား ညီအကိုမောင်နှမများ ဆိုသည်မှာ တန်းတူမျှတမှုမရှိသော အကြီးမှအငယ်ကို ထိန်းကျောင်းဦးစီး ရမည်ဟူသော သဘောတရားကို အခြေပြုသည့် အ

ဆင့်အတန်း ဂုဏ်သိမ်အဆင့်ဆင့် (hierarchy) ဖြင့် လိုသလိုချယ်လှယ်သည့် စနစ်ပင်ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့ပြောဆိုသည့် စည်းလုံးညီညွတ်ရေးဆိုသည်မှာလည်း တန်းတူညီမျှမှုမရှိသည့် အခြယ်လှယ်ခံ ဂုဏ်သိမ်သည့် လူမျိုးအနေဖြင့်သာ ၎င်းတို့ပုံသွင်းထားသည့် ပုံစံခွက်ထဲသို့ ဝင်ရန်ပင်ဖြစ်သည်။ တန်းတူညီမျှမှုဟု ဆိုရာ၌ မိမိတို့သည် စစ်အစိုးရအဆက်ဆက် တည်ဆောက်ခဲ့သည့် လူမှုစနစ်ထဲမှနေ၍ တွေးလျင်မမြင်နိုင်ပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မိမိတို့၏ တွေးခေါ်ပုံရှု မြင်ပုံတို့သည် ဤစနစ်အတွင်း၌သာ ရှိသောကြောင့် ကွယ်နေသောအသိ (epistemic blind spot) တနည်းအားဖြင့် နေ့စဉ်ဘဝတွင် အထပ်ထပ်အခါခါ လွမ်းမိုးနေသော အသိကြောင့် အခြားသောအသစ်သော အသိတို့ကို သိရှိရန် မလွယ်လှပေ။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးတို့၏ တန်းတူညီမျှမှုဟူသော အနစ်သာရကို သိရှိရန်မှာ မိမိတို့၏ နေ့စဉ်ဘဝ တွေးခေါ်မှုရှုမြင်မှုထက်ကျော်လွန်၍ ဖြစ်တည်ခဲ့သော သမိုင်းအကြောင်းအရာများကို သိရှိနားလည်ရန် လိုအပ်ပေမည်။ အမျိုးသားရေးနိုးကြားခဲ့သူများသည် ဗမာလူမျိုးတစ်ခုတည်းသာ မဟုတ်ပါ။ ကရင်လူမျိုး၏ အမျိုးသားရေးနိုးကြားမှုကို အထင်ရှားဆုံး မြင်တွေ့နိုင်သည့် သာဓကမှာ ၁၈၈၁ ခုနှစ်မှာ ဖွဲ့စည်းခဲ့သော ကရင်အမျိုးသားရေးအဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည့် ဒေါကလူအဖွဲ့အစည်းပင်ဖြစ်သည်။ အစိုးရကျောင်းများ၏ သမိုင်းသင်ခန်းစာများတွင် ဗမာလူမျိုးတို့၏ အမျိုးသားရေးလှုပ်ရှားမှုများကိုသာ သင်ကြားကြပြီး ဤနိုင်ငံ၏ အမျိုးသားရေးလှုပ်ရှားမှုဟု ဆိုရာ၌ ဗမာလူမျိုးများဦးစီးပုံဖော်သော အမျိုးသားရေးသာ မီးမောင်းထိုးပြကြသည်။ ဗမာလူမျိုးကသာ ဦးစီးပုံဖော်သော အမျိုးသားရေးကိုသာလျှင် အခြားသော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများက လက်ခံပြီး အသိအမှတ်ပြုရမည်ဆိုသော မူသည် ဤနိုင်ငံ၏ ကိုလိုနီခေတ်ဦးမှစ၍ ကိုလိုနီခေတ်နှောင်းပိုင်းအထိ မိမိတို့၏ ကိုယ်ပိုင်အမျိုးသားရေးနိုးကြားမှု၊ အမျိုးသားရေးလှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုနှင့် လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှုတို့ကို ချွန်းချွန်းပြောကပျက်သွားအောင် ဖိနှိပ်မှုပင်ဖြစ်သည်။

ဤသို့တဖန် ပြန်လည်ပေါ်ပေါက်လာသော တော်လှန်ရေးသည် တိုးတက်ပြောင်းလဲမှုများဖြင့် အရှိန်အဟုန်မြင့်မားစွာ ချီတက်လာလင့်ကစား နောက်ဆုံး NLD အစိုးရလက်ထက်တိုင် မောင်နှင်လာသည့်အထက်တွင် ဆွေးနွေးတင်ပြခဲ့သော ပုံစံ (သို့) စနစ်ကို ဤတော်လှန်ရေးတွင် တွေ့မြင်နေရသေးသည်မှာ ဗမာမဟုတ်သော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးတို့၏ တန်းတူညီမျှရေးကြိုးပမ်းမှုကိုများစွာအဟန့်အတားဖြစ်နေစေသေးသည်။ ယခုအာဏာသိမ်းခဲ့သည့် စစ်ကောင်စီသည်လည်း ဤသဘောတရားကို အခြေပြု၍သာ နိုင်ငံရေးနှင့် စစ်ရေးကို အဖြေရှာလိုသည်။ နိုင်ငံရေးဟုဆိုရာ၌ ပြည်တွင်းနိုင်ငံရေးအခင်းအကျင်းကို ကြည့်မည်ဆိုရင် စစ်ကောင်စီ အလိုကျ ဖန်တီးထားသော ရွေးကောက်ပွဲ အတုအယောင်သာကျန်ရှိတော့သည်။ ထိုရွေးကောက်ပွဲ အတုအယောင်ပင်လျှင် မကျင်းပနိုင်သေးပေ။ ၎င်းတို့အနေဖြင့် ၎င်းတို့ပြန်လည်ကျင်းပပေးမည့် ရွေးကောက်ပွဲသည် အာဏာသိမ်းပြီးနောက် ပေါ်ပေါက်လာသည့် မည်သည့် ပြဿနာအတွက်မဆို အဖြေဖြစ်နိုင်သည်ဟု တွက်ဆထားဟန်တူသည်။ ဤသို့ဖြင့် စစ်ကောင်စီသည် နိုင်ငံရေးနှင့်စစ်ရေးအရ မည်သို့သော ခြေလှမ်းများကို လှမ်းမည်နည်း။

စစ်ကောင်စီသည် နိုင်ငံရေးအရ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသည့် အခြေအနေများထဲမှ လှမ်းလက်စ လမ်းနှစ်သွယ်ကို ဆက်လက်လျှောက်လှမ်းရန် အခြေအနေရှိသည်။ ၎င်းတို့မှာ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများနှင့် ဆတိုးဆက်ဆံရေး တိုးမြှင့်လုပ်ဆောင်ပြီး ၎င်းအိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများနှင့် ထိစပ်နေသော ဒေသများရှိ တော်လှန်ရေး အင်အားစုများကို ဖိအားပေးရေး နှင့် ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည့် အာဆီယံ အဖွဲ့ အစည်းကိုဖြစ်စေ၊ အာဆီယံအဖွဲ့ ဝင်နိုင်ငံများနှင့်ဖြစ်စေ နိုင်ငံတကာမျက်နှာစာ၌ နိုင်ငံရေးဖိအားနေမှုကို လျော့ချရန် ဆက်လက်ချဉ်းကပ်ခြင်းတို့ပင်ဖြစ်ကြသည်။ ပထမ ခြေလှမ်းဖြစ်သော အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများနှင့် ဆက်ဆံရေးတိုးမြှင့်လုပ်ဆောင်ရာ၌ ၎င်းအိမ်နီး

ခွဲအဲဒ်ယျှပ်-ကညီဒီကလုာ်စာဖျိာ်ကရၢလီာ်ခါာ်သး ပှၤကတီၤတၢ်ပာ ပဒိာ်စီၤတီၢ်န့ၢ် အတၢ်ကတီၤဖဲ ၂၀၂၄ နံၣ် ခရံၣ်န့ၣ် ထီၣ်သီ မုၢ်န့ၣ် ၂၀၂၄ နံၣ် လါယနူၤအါရံၤ ၁ သီ

ပဒိာ်စီၤတီၢ်န့ၢ် ကတီၤလီၤတၢ်လၢပယီၤကျိာ်ဒီး တၢ်ကျိာ်ထံ က့ၤအီၤလၢ ကညီကျိာ်န့ၣ်လီၤ

ဂီၤလၢအဂ့ၢ်ကိးဂၤဒဲး. ယုးယိာ်ပာ်ကဲဘၣ် ထံဖိကိာ်ဖိက မျၢာ်ကိးဂၤဒဲးန့ၣ်လီၤ. ၂၀၂၃ နံၣ်, နံၣ်လီၤလံၤပူၤကွံာ်ဝဲတုၤယီၤ ကဒီးဆူ ၂၀၂၄ နံၣ်, နံၣ်သီတနံၣ်အပူၤလံၤန့ၣ်လီၤ. ပမ့ၢ်ကွၢ် က့ၤ ၂၀၂၃ နံၣ်ဒီတနံၣ် အတီၢ်ပူၤန့ၣ် ပကထံာ်ဘၣ်လၢထံ ဖိကိာ်ဖိကမျၢာ်သ့ၣ်တဖၣ် အတၢ်ဝဲတၢ်ယိး, တၢ်ကီတၢ်ခဲတ ဖၣ်အိၣ်အါမး ဒီး တၢ်ဂ့ၤဒီးတၢ်အါန့ၣ် အိၣ်သယဲၤလိာ်အသး န့ၣ်လီၤ. စးထီၣ် ၂၀၂၁ နံၣ် ကီၢ်ပယီၤသးမိၤစိရီၤဟံးန့ၢ် ဆူၣ်ထံကိာ်တၢ်စိတၢ်ကမိၤ ဒီးတုၤလၢ ၂၀၂၃ နံၣ်လၢ (၃) နံၣ် အတီၢ်ပူၤ ထံဖိကိာ်ဖိတဖၣ် ဘၣ်ကွၢ်ဆါာ်မဲာ်ဒီးတၢ်ကီ တၢ်ခဲအါမး လၢပဂံၢ်ထီၣ်ဒူးထီၣ်အီၤ တလၢာ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. သးသမူအါဖျၢာ်ဘၣ်လုာ်ထီၣ်တုၤအသး, ဟံာ်ယီၤတၢ်ဖိတၢ် လံၤ လၢပဂံၢ်ဒူးအီၤတလၢာ်ဘၣ်တဖၣ် ဘၣ်လီၤမူၤလီၤမာ် ကွံာ် ဝဲဒ် န့ၣ်လီၤ. ကမျၢာ်လၢဘၣ်ယုာ်မ့ၢ် ဟးဖျိးတဖၣ် အနီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ဒူး စ့ၢ်ကိး အိၣ် ၁ ကကွၢ်ဘျဲာ် တုၤလၢ ၂ ကကွၢ်ညါန့ၣ်လီၤ. ပဘၣ်ကွၢ်ဆါာ်မဲာ်ဒီး တၢ်ကီတၢ်ခဲအါကလုာ် ဒ်အံၤန့ၣ် ပသ့ၣ် ညါဘၣ်လၢ ထံဖိကိာ်ဖိကမျၢာ်တဖၣ် အတၢ်သးခုတလုာ်လၢ အပုာ်ယုာ်ပုာ်ဂီၢ်လၢ ကမျၢာ်တၢ်ဂဲၤလိာ် အံၤအပူၤန့ၣ်ပထံာ် သ့ၣ်ညါဘၣ်န့ၣ်လီၤ. သန့ၣ်က့ တၢ်လဲၤကျဲအံၤ တကတၢ်ဒီး ဘၣ်. ၂၀၂၃ လၢာ်ကွံာ်ဒီး တုၤယီၤလၢ ၂၀၂၄ နံၣ်အတီၢ်ပူၤ အံၤ သးမိၤစိရီၤကရၢအံၤ ဒ်သိး ကလီၤပအံၤကွံာ်, သးမိၤစိရီၤသနူ ကကတၢ်ကွံာ်အဂီၢ် အလီၢ်အိၣ်လၢ ထံဖိကိာ်ဖိကမျၢာ် တဖၣ် ကပုာ်ယုာ်ပုာ်ဂီၢ်ဒီးလၢ တၢ်ဂဲၤလိာ်အံၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ် န့ၣ်အယီၤ ဖဲ ၂၀၂၄ နံၣ်အတီၢ်ပူၤအံၤ ဒ်သိးသးမိၤ စိရီၤသနူ ကကတၢ်ကွံာ်အဂီၢ် ထံဖိကိာ်ဖိကမျၢာ်တဖၣ် ကဆၢထာ် ယုာ်ဒီးပှၤတပူၤယီၤ ပကဆဲးဂဲၤလိာ်ဒီး တၢ်ဆူညါပျဲာ်ပျဲာ်ဘၣ် အဂီၢ် မ့ၢ်တၢ်ဆါမုၢ်လၢ ဆါဂ့ၤဆါဝါဒီး တူၢ်လိာ်န့ၣ်အသီတ

နံၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ.

ပဝဲကလုာ်ခူၣ် တၢ်ပာ်ဆါကရၢတဖၣ် ထီၣ်ဘိပယုထီၣ် ဝဲဒ် ခံၣ်မိာ်ကရၢစံာ်ဂ့ၢ်ဝါ. တၢ်ထံသိးတုၤသိးဒီးနီၢ်ကစၢ်တၢ် စံာ်ညါပှၤလီၤသးခွဲးယာ် တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲသးမိၤစိရီၤဟံးန့ၢ် ဆူၣ် ထံကိာ်တၢ်စိတၢ်ကမိၤ ဝဲအလီၢ်ခဲ တၢ်ပာ်ဆါကရၢ ကရၢအဂၤတဖၣ် ဟဲပာ်ထီၣ်ဝဲ ဒီး ပာ်ဖျိာ်မၤသကိးတၢ်အယီၤ ဂံၢ်ဘါဆူၣ်ထီၣ်ဝဲ ဒ်လပီအသိး ဒီး ဆူၣ်ထီၣ်ဝဲကွၢ်ကွၢ် တုၤလၢ အကဲထီၣ် ကမျၢာ်တၢ်ပာ်ဆါ အကွၢ်အဂီၢ်အသိးန့ၣ်လီၤ. က တီၢ်အံၤ သးမိၤစိရီၤကရၢအံၤ ဘၣ်ကွၢ်ဆါာ်မဲာ်ဘၣ်ဒီး တၢ်ကီ တၢ်ခဲအါမး လၢကျဲအကပၤကပၤန့ၣ် ပထံာ်ဘၣ်အီၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယီၤ ဖဲ ၂၀၂၄ နံၣ်အံၤ အဲာ်ဒီးဟ့ၣ်ပလီၢ် သးမိၤစိ ရီၤကရၢလၢ ပတၢ်ပညိာ်ကွၢ်စိ. ပထံာ်ဂီၢ်သဲးတၢ်အိၣ်ဆါ ထာ် လၢအမ့ၢ် သးမုၢ်ဒိာ်န့ၣ် ကဘၣ်ဟးထီၣ်ကွံာ်လၢ ထံဂျၢ် ကီၢ်သဲးဂ့ၢ်ဝါအပူၤ သးမုၢ်ဒိာ်ကဘၣ်ဆီတလဲ က့ၤအသးဒီးက ဘၣ်အိၣ်ဝဲဒ်လၢ ထံဖိကိာ်ဖိ ကမျၢာ်ယုထၢထီၣ်ပဒိာ် အတၢ် တီခိာ်ရိၣ်မဲ အဖိလၢာ်န့ၣ် သုကဘၣ်တူၢ်လိာ်အီၤန့ၣ်လီၤ. ခဲခါ တခါန့ၣ် ကွီၢ်မ့ၢ်အဒိာ်မ့ၢ်ဂ့ၤ ဆဲးမ့ၢ်ဂ့ၤ လၢသးမုၢ်ဒိာ်မၤက မ့ၢ်ဝဲန့ၣ် ကဘၣ်အုာ်ကီၤဝဲ ဒီး တူၢ်လိာ်ဝဲ တၢ်လဲလိာ်အဆါ ကတီၢ် တၢ်တီတၢ်တြၢ်န့ၣ်လီၤ. ပှၤတဂၤလၢလၢအမၤက မ့ၢ်တုၤကွီၢ်န့ၣ် တၢ်တဘၣ်ပျဲပူၤအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်. တၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ် လၢအရူဒိာ်ဒီး တၢ်ကဘၣ်တူၢ်လိာ်အီၤန့ၣ်လီၤ. ပဝဲဒု ပှၤလၢ အမၤကမ့ၢ်တၢ်တဖၣ်အတၢ်အိၣ်မူဆူညါ, တၢ်ဖိတၢ်လံၤ, တၢ် ထူးတၢ်တီၤ လၢတၢ်ဂုာ်န့ၣ်ဆူၣ်, ဟံးန့ၢ်ဆူၣ်အီၤတဖၣ် ဒ်သိး ကကဲထီၣ်က့ၤ တၢ်ဘၣ်ဘျူးလၢ ထံဖိကိာ်ဖိအဂီၢ် တၢ်ကဘၣ် ရဲၣ်ကျဲမၤအီၤဒ်လဲာ်န့ၣ် ပဝဲသ့ၣ်တဖၣ် ပကဂုာ်ကျဲးစး ရဲၣ်ကျဲၤ အီၤန့ၣ်လီၤ. ၃ ခါတခါန့ၣ် ဖဲပသ့ၣ်ထီၣ် ဖဲာ်ဒရၢာ်ခံၣ်မိာ်ကရၢ စံာ်ထံကိာ်အသီလံၤန့ၣ် တၢ်လၢအလိာ်ဝဲလၢ ကီၢ်အံၤအဂီၢ်လၢ အမ့ၢ် တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ထံကိာ် တၢ်ဘျဲသဲးခိာ်သ့ၣ် အသီတဘျဲ န့ၣ် ပကဘၣ်ကွဲးပာ်လီၤအီၤန့ၣ်လီၤ. သးမိၤစိရီၤကရၢအံၤက ဘၣ်တူၢ်လိာ်ဝဲ တၢ်ယုထီၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ. လၢခဲကတၢ်တခါန့ၣ် သးမိၤစိရီၤသနူ ကတၢ်ကွံာ် ဝဲအလီၢ်ခဲန့ၣ် ထံဂျၢ် ကီၢ်သဲးတၢ် ထံာ်လိာ်တဲသကိးတဖၣ် တၢ်ကဘၣ်မၤအီၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်မၤဝဲ ထံဂျၢ်ကီၢ်သဲး တၢ်ထံာ်လိာ်တဲသကိးအဆါကတီၢ် ထံဂ့ၤကီၢ် ဂၤအတၢ်ပုာ်ယုာ်ပုာ်ဂီၢ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်လၢအရူဒိာ်အယီၤ ပုာ်ယုာ်ပုာ် ဂီၢ်ဝဲကသ့အဂီၢ် တၢ်ကဘၣ်တူၢ်လိာ်အီၤအဂီၢ် အဲာ်ဒီးဟ့ၣ်ပ လီၢ်ကဒီးန့ၣ်လီၤ. တၢ်ယုထီၣ် (၄) ထံာ်အံၤ မ့ၢ်ကျဲးထီၣ်လၢ သးမိၤစိရီၤကရၢအဂီၢ်အသိး တၢ်အံၤမ့ၢ်ပဝဲတၢ်ကလုာ် (ရၢ၆ သံ) န့ၣ်လီၤ. တၢ်မ့ၢ်တူၢ်လိာ် တၢ်ယုထီၣ် သ့ၣ်တဖၣ်အံၤန့ၣ် ပှၤလၢအဖိာ်ဂါကျၢၤယာ် သးမိၤစိရီၤသနူတဖၣ်အဂီၢ်ကမ့ၢ်ဝဲ ကျဲကျၢ်တၢ်လၢအဂ့ၢ်တဘိအသိး ခါဆူညါတၢ်ကသ့ၣ်ထီၣ် ဖဲာ်ဒရၢာ်ခံၣ်မိာ်ကရၢစံာ်ထံကိာ်အဂီၢ် ပပာ်ပနီၣ်လၢအကမ့ၢ်ဝဲ ကျဲခိာ်စိးလၢ အဂ့ၢ်တဘိန့ၣ်လီၤ.

ပမ့ၢ်ဘၣ်တဲန့ၣ်ဖဲပဒုးသကိး ဒုာ်ဒါလၢသးဂ့ၢ်ဝါအဆါ ကတီၢ်န့ၣ် ပတဲအီၤအလီၢ်တအိၣ်ဘၣ်သန့ၣ်က့ ဆူညါအဂီၢ်န့ၣ် သးကရၢကရၢအါဖု ကပာ်ဖျိာ်မၤသကိးတၢ် ယုယုဖိးဖိးဒီးဒုး လီၤပျိာ်ကွံာ် သးမိၤစိရီၤသနူအံၤ ကန့ၢ်အဂီၢ် တၢ်လၢအရူဒိာ် တဖၣ်ဒ်အမ့ၢ် ထံဂျၢ်ကီၢ်သဲးတၢ်တူၢ်ခိာ်ပာ်သး, ထံဂျၢ်ကီၢ်သဲး တၢ်အိၣ်ဆါထာ်, တၢ်ပာ်သးလၢ အလီၤပလိာ်တဖၣ် ကအိၣ်

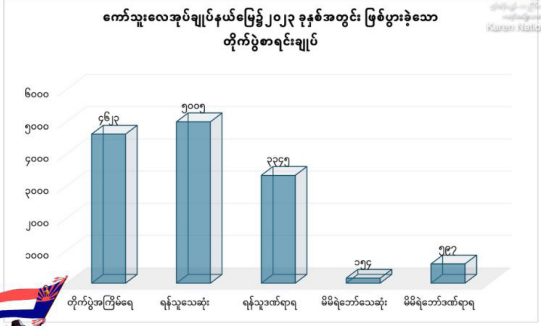

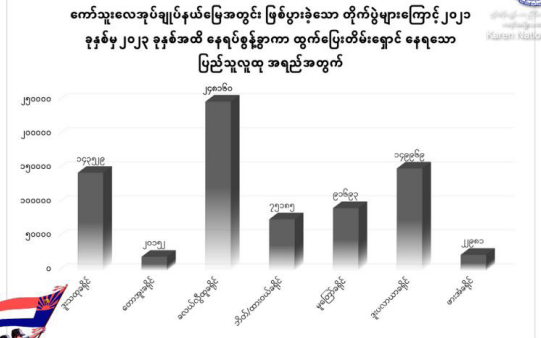
တဘျီတဖှ် ခဲအံပကွာ်ဆာ်မဲာ်ဘာ်အီအာအာသီသီန့ၣ်လီၤ။ ဘီမာ်စာ်ဖျိာ်ကရၢ အတၢ်ကရၢကရိတဖှ် ထီဘိတဲာ်ဒၣ်တၢ် ကတိၤလၢ အမ့ၢ် (Humanitarian Core Principle) တၢ်မၤ စၢၤဆီၣ်ထွဲ ပှၤဂ့ၢ်ဝီတၢ်ဖံးတၢ်မၤအပူၤ တၢ်ကဘၣ်လူၤပိာ်မၤထွဲ ဝဲ တၢ် ၄ မံၤလၢအမ့ၢ် (၁) တၢ်ကဘၣ်မၤအီၤလၢတၢ်သဘျီ အပူၤ (၂) တၢ်တဘၣ်အိၣ်ပှၤပူၤနီၤတဂၤ (အိၣ်တၢ်ဘၣ်စၢၤ)၊ (၃) တၢ်တဘၣ်မၤတံာ်တၢ်အီၤဘၣ် (၄) တၢ်မၤတၢ်ဒ်ပှၤကူပှၤ ကညီအသိး တၢ်ဂ့ၢ်ဒ်သိးအံၤတဖှ် မံၤအသုတအိၣ်ဖျါလၢလံာ် ပူၤတဂၤ မ့ၢ်တခီ ကအိၣ်ဖျါထီၣ်စ့ၢ်ကိးလၢ တၢ်ဖံးတၢ်မၤအ ပူၤ ဒီး ပထံဖိကီၢ်ဖိလၢ အဘၣ်ကွာ်ဆာ်မဲာ်ဒီး တၢ်ကိတၢ်ခဲ တဖှ် မံၤသုကဂ့ၢ်ကျဲးစး ဒ်သိးအဝဲသ့ၣ်တဖှ် ကဒီးန့ၢ်ဘၣ် ပှၤဂ့ၢ်ဝီတၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤ လၢအချ့န့ၢ်လီၤ။ ဒ်သိးကဟ့ၣ်မၤစၢၤ ပှၤဂ့ၢ်ဝီ တၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤ လၢပှၤလိာ်ဘၣ် တၢ်မၤစၢၤတဖှ်အ အိၣ်ကသ့အဂီၢ် မံၤသုတမၤစၢၤဒၣ်ဖဲ သုးမိၤစိရိၤကရူၢ်အံၤအတၢ် တီခိၣ်ရိၣ်အဖီလၢ အိၣ်အိၣ်ဖိအပူၤအံၤတဂၤ လၢပဟီၣ်ကဝီ ပှၤသ့ၣ်မ့ၢ်ဟးဖျိး ၈၀ မျးကယၤ၊ ၉၀ မျးကယၤ အနီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ဒွး

တဖှ် အဝဲသ့ၣ်တဖှ်အဂီၢ်လိာ်ဘၣ်ဝဲ ပှၤဂ့ၢ်ဝီတၢ်ဆီၣ်ထွဲ မၤ စၢၤလီၤအဂ့ၢ်န့ၢ် အဲၣ်ဒီးတဲဘၣ်သ့န့ၢ်လီၤ။ လီၤခဲအဲၣ်ဒီးကျၢ် တံာ်တဲက့ၤဒ်အံၤန့ၢ်လီၤ။ ၂၀၂၄ နံၣ်အံၤ လၢပဂီၢ်အိၣ်ပှၤဒီးတၢ် တၢ်တၢ်တဖှ်အသိး တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်အဂ့ၢ် လၢပဂီၢ်စ့ၢ်ကိးအိၣ် ဝဲဒၣ်န့ၢ်လီၤ။ ပကဂ့ၢ်ကျဲးစးဒုးလီၤပှိာ် သုးမိၤစိရိၤတဖှ်အံၤ တုၤအလီၤပှိာ်ကွံာ်တစုန့ၢ် ပအိၣ်ဒီးပဂီၢ်ပဘါ ဒီး ဂံၢ်ဘါအံၤ အိၣ်ဟဲဝဲဒၣ်လၢ ထံဖိကီၢ်ဖိကမ့ၢ်တဖှ် အအိၣ်န့ၢ်လီၤ။ ဒ်န့ၢ် အသိး ပကအိၣ်ဆၢထၢာ်ဃုာ်ဒီး ထံဖိကီၢ်ဖိကမ့ၢ်တဖှ်ဒ်သိး သုးမိၤစိရိၤသန့ ကကတၢ်ကွံာ် လၢအဆီအချ့န့ၢ်လီၤ။ ထံဂုၤ ကီၢ်ဂၤ ပှၤတဝါသ့ၣ်တဖှ်စ့ၢ်ကိး မံၤကအိၣ်ဆၢထၢာ်လဲၤ ဃုာ် တၢ်ဒီး ပထံဖိကီၢ်ဖိကမ့ၢ်တဖှ် ဒီး ပာ်ဖျိာ်မၤသကိးတၢ်လၢ သုးမိၤစိရိၤသန့ ကလီၤပှိာ်ကွံာ်ဝဲအဂီၢ်န့ၢ် အဲၣ်ဒီးတဲဒုးသ့ၣ် ညါ ထံဖိကီၢ်ဖိတဖှ် ဖဲ ၂၀၂၄ နံၣ် နံၣ်ထီၣ်သီအံၤန့ၢ်လီၤ။ တၢ်ဘျုးဒိၣ်မးလီၤ။

ကေအဲန်ယူ-ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး ကော်သူးလေ အုပ်ချုပ်နယ်မြေၣ် ၂၀၂၃ ခုန့ၣ်အတွင်း ဖြစ်ပွားခဲ့သော တိုက်ပွဲစာရင်းချုပ်

ကေအဲန်ယူ-ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး ကော်သူးလေအုပ်ချုပ် နယ်မြေၣ် ၂၀၂၃ ခုန့ၣ်အတွင်း မိမိတို့၏ နယ်မြေအတွင်းသို့ ဝင်ရောက် ကျူးကျော်တပ်စွဲထားသော အာဏာသိမ်းအကြမ်းဖက် စစ်ကောင်စီတပ် များနှင့် ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် (K.N.L.A) နှင့် ကရင်အမျိုးသားကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ (K.N.D.O) တို့၏ ဦးဆောင်မှု အောက်ရှိ တော်လှန်ရေးပူးပေါင်းတပ်ဖွဲ့ဝင်များအကြား တိုက်ပွဲကြီးတိုက်ပွဲ ငယ် (စခန်းသိမ်းတိုက်ပွဲ၊ ရင်ဆိုင်တိုက်ပွဲ၊ ပျောက်ကြားတိုက်ပွဲ နှင့် ဒရုန်း စစ်ဆင်ရေး) စုစုပေါင်း (၄၆၂၃) ကြိမ်ထက်မနည်း ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။

ထိုတိုက်ပွဲ (၄၆၂၃) ကြိမ်အတွင်း အာဏာသိမ်းအကြမ်းဖက် စစ် ကောင်စီတပ်ဘက်မှ အရာရှိအရာခံ အပါအဝင် တပ်သားစုစုပေါင်း (၅၀၀၅) ဦးသေဆုံးပြီး (၃၃၄၅) ဦးထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိခဲ့ပြီး ကရင်အမျိုး သားလွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် (KNLA) နှင့် ကရင်အမျိုးသားကာ ကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ (KNDO) တို့၏ ဦးဆောင်မှုအောက်ရှိ တော်လှန်ရေး ပူးပေါင်းတပ်ဖွဲ့ဝင်များဘက်မှ တိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုးအတွက် (၁၅၄)ဦး မြင့် မြတ်စွာ အသက်ပေးလှူခဲ့ရပြီး (၅၉၇) ဦးထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။

တိုက်ပွဲများအတွင်း အဘက်ဘက်မှ ရှုံးနိမ့်လာရသော အာဏာသိမ်း အကြမ်းဖက်စစ်ကောင်စီတပ်များမှလည်း ပြည်သူလူထုများအား အညှိုး ကြီးစွာရန်သူသဖွယ် ပစ်မှတ်ထားပြီး လက်နက်ကြီး ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှု များ၊ လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုများနှင့် အမျိုးမျိုးသော အကြမ်းဖက်လုပ်ရပ် များကို တစ်နေ့တစ်ခြား တိုးမြှင့်လုပ်ဆောင်လာသည့်အတွက် ကော်သူး လေအုပ်ချုပ်နယ်မြေအတွင်း ၂၀၂၁ ခုန့ၣ်မှ ၂၀၂၃ ခုန့ၣ်အထိ နေရပ်စွန့် ခွာ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ရသူ (၇၅၁၆၆၉) ဦးအထိရှိလာပြီးဖြစ်သည်။

ဒီး သူတို့ထိန်းသားသဟိုင်တဖန် အယိန့်လီလီ။

(၉) ဝိတဝိ တာမလိနံ (၂၀၂၂-၂၀၂၃) နံအံ ကွဲဖိ ဖျိထိင်ဝဲခဲလား (၃၅) ဂ၊ ဒီး ပထံဘာ်လ၊ မှ်ပုသုတ်တဖန် လ၊အိင်ဒီး တာ်သူင်ဆုင်သးဂဲလ၊ လ၊ကမ၊တာ်ဆုညါ အဂီ၊ သးအိင်ယုသုင်ညါမ၊လိနံတာ်ကိးဂ၊ဒဲးန့င်လီ။

တာ်မ၊လိ တဝိဘာ်တဝိ တု၊လီလ၊ခဲအံ (၉) ဝိတဝိအံ ဘာ်တာ်ရဲင်ကျဲအံလ၊ ခုင်အဲင်ယုင်လီ၊ခါးသး ဒီး တာ်ပာ်ဖျိင် ဆိင်ထွဲသကိးအံလ၊ ကိ်ရုင်သးကုတဖန် ယုင်ဒီးကရုင်ကရ၊ လ၊ တာ်ချ၊မှ်ဂု၊ ပု၊နီ၊တဂ၊မှ်ဂု၊ တဖန် အတာ်သးအိင်ဆိင် ထွဲမ၊စ၊အံန့င်လီ။ ဘာ်တာ်ကွဲထွဲ ကဟုကယာ်အံ ဘူး ဘူးတံင်တံင်လ၊ ကွဲကမံးတံင် လ၊တာ်ယုထ၊ ပာ်လီအံ လ၊ ခုင်အဲင်ယုင် လီ၊ခါးသး အတာ်ရဲင်တာ်ကျဲ အဖိလင်န့င်လီ။

လံင်တာ်သိင်လိမိ်ပု တဘုင်စုင်စုင်အဂီ၊ခိင်နီလ၊အဘာ် ထွဲဘာ်ဃးတဖန် ဟုင်လီအဆ၊ကတိ် သိင်လိနဲင်ယု၊ဝဲ တ ကတိ်ဃိ တာ်ယုနုင်စုင်ကိး သရင်သမ၊ ပု၊သုပု၊ဘာ်လ၊တာ် ချ၊တဖန် လ၊အသုင်အိင်သးအိင်သုင်ဆုင် သးဂဲ၊ ဒီး ဟုင်လီ အတာ်သုတာ်ဘာ် လ၊အအိင်ဒီးအံ တဖန်န့င်လီ။

တာ်မ၊လိလီ၊အံ မုတမှ် ပတိ်ထိပိညါ တာ်မ၊လိလီ၊

ဘာ်ဆုင်ဒီး ပပလ၊ဘာ်လ၊ မှ်တာ်လ၊အကဲဘျူးကဲဖျိင်လ၊ ပတာ်ကရ၊ကရိဒိတဖုအဂီ၊ဖဲလ၊ပတအိင်ဒီးလ၊ တာ်ပာ်ဆ၊ တာ်ဂဲလိင် ဒီးတာ်ကိတာ်ခဲကတိ်ဒီး တာ်သူင်ထိင်ကုင်သုပိ ညါလီ၊ဆိတာ်ရဲင်တာ်ကျဲ လ၊အဘာ်ဃးဒီး ထံရုင်ကိ်သဲးဒီး တာ်ပ၊တာ်ပြဲးအမှ်ကျုင် တနုင်ဒဲးဘာ် အကတိ်န့င်လီ။ တာ် ကိတာ်ခဲ တာ်လိင်အိင်အိင်အါမံ လ၊တာ်လဲကျဲပု၊ ဘာ်ဆုင် ပမ၊န၊ကွဲင်အံန့င်ဝဲသုဝဲခိဖျိလ၊ တာ်ပာ်ဖျိင်မ၊သကိးတာ် အ တာ်ဂံင်တာ်ဘါအယိန့င်လီ။ တာ်မှ်လ၊အိင်ဒဲးလ၊တာ်ရဲင်တာ် ကျဲအံ ကလဲတာ်ဆုညါ တု၊လ၊ ပတာ်ပညိင် လ၊ကသုင် ထိင် ပတိ်ထိပိညါလီ၊ဆိ လ၊အဘာ်ဃးဒီး ထံရုင်ကိ်သဲးဒီး တာ်ပ၊တာ်ပြဲးအကျိ လ၊ကအိင်ဖျိင်ထိင်နုင် တာ်ပ၊တာ်ပြဲးဒီး ထံရုင်ကိ်သဲးခိင်နီလ၊ အိင်ဒီးကိ်စိတာ်သုတာ်ဘာ်လ၊ ခါဆု ညါတာ်ပ၊ဆု၊ကု၊ ပပု၊ကလုင် ဒိတကလုင်အဂီ၊ န့င်လီ။

(ပစံးဘျူးဘာ် ပု၊တဂ၊စုင်စုင်လ၊ အဟုင်လီအတာ်ဆ၊ ကတိ် လ၊တာ်အံးထွဲကွဲထွဲ ပ၊ဆု၊ရဲင်ကျဲ၊ ဆိင်ထွဲမ၊စ၊ သိင်လိနဲင်ယု၊ ဟုင်ဂံင်ဟုင်ဘါ ဟုင်ကုင်ဟုင်ဖးလ၊ ကွဲအတာ် ရဲင်တာ်ကျဲအံ အတာ်ကဲထိင်လိင်ထိင် အဂီ၊ န့င်လီ။)

ကိ်ရုင်ချာ်ဖျိင်စုင် ၂၄ ဝိတဝိ ခိင်နီလ၊တာ်ယုထ၊ထိင်အံတဖန်

ခုင်အဲင်ယုင်-ကညိဒိကလုင်စ၊ဖျိင်ကရ၊ ကိ်ရုင်ချာ်လွံင် ထုင် ရဲင်ကျဲမ၊ဝဲ ၂၄ ဝိတဝိ ကိ်ရုင်ခိကရဲးဖဲ ကိ်ရုင်ဝဲလီ၊ ခိင်သုင်န့င်လီ။ ခိကရဲးအံ တာ်စးထိင်မ၊အံဖဲ ၂၀၂၄ နံညါ ယနု၊အါရံ၊ ၉ သီ တု၊ ၂၀ သီ၊ တာ်မ၊အံလ၊ (၁၂) သီအ တိ်ပု၊ဒီး ခိကရဲးအံ ဝဲဝဲဒုင်ဂု၊ဂု၊ဘာ်ဘာ်န့င်လီ။ လ၊ကိ် ရုင်ခိကရဲးတဘျိအံ ခိင်နီခါးစးခဲလ၊ာ် ဟထိင်ဝဲ ၈၅ ဂ၊ န့င်လီ။ ခိကရဲးပု၊ တာ်ယုထ၊ပာ်လီဝဲ ခိင်နီတဖန်လ၊ကတိ် ခိင်ရိင်မဲ ကိ်ရုင်တာ်ဖဲတာ်မ၊တဖန် လ၊တာ်ကမ၊အံဆုညါ တဖန်န့င်လီ။

ကိ်ရုင်ထိဘိကမံးတံင် ခိင်နီလ၊တာ်ယုထ၊ထိင် ဒီး မုဒါ တာ်မ၊လ၊တာ်ဟုင်လီ အံတဖန် အိင်ဖျိင်ဒဲလင်အသိးန့င်လီ။

- (၁) ပဒိင်စိအဲင်ကလုင်သု - ကရ၊ခိင်/ကိ်ရုင်ခိင်
- (၂) သုးခိင်ကျုင်ဖိ စိလုတြိ-ကိ်ရုင်ခိင် (၂)/ကိ်ရုင် ခိင် (၂)/ သုးကု (၃) သုးကုခိင်
- (၃) ပဒိင်စိလုဖိ - ကိ်ရုင်န့င်ရွဲင်
- (၄) ပဒိင်စိနဲထုဘွဲ - ကိ်ရုင်နဲထုဘွဲသယဲ
- (၅) ပဒိင်စိခါမဲ - စံညိင်ကွိ်ခိင်
- (၆) ပဒိင်စိဖျုင်ဂု - ခိသုကျိင်စုဝဲကျိင်ခိင်
- (၇) ပဒိင်စိဟဲဂု - စံပုသုင်ဖျုးဝဲကျိင်ခိင်
- (၈) ပဒိင်စိဝါရုင်တိ - ဆုင်ချ၊မ၊စ၊ဝဲကျိင်ခိင်
- (၉) ပဒိင်စိခဲလဲဘဲ - ဝဲစိတိဆု၊ဒီးတာ်ဆဲးကျိးကျဲ ဝဲကျိင်ခိင်
- (၁၀) ပဒိင်စိဆုင်ကု - သုင်ပု၊ဝဲကျိင်ခိင်

- (၁၁) ပဒိင်စိလုစု - ကုင်သုဆဲးလ၊ဝဲကျိင်ခိင်
- (၁၂) ပဒိင်စိကွိး - ဘုင်ဖိင်မ၊ညုင်ဝဲကျိင်ခိင်
- (၁၃) ပဒိင်စိဖါရဲး - ဆိထံးကိ်ဆုင်ခိင်
- (၁၄) ပဒိင်စိမှ်ဟဲ - မုကိ်ဆုင်ခိင်
- (၁၅) ပဒိင်စိလုရွဲင်ဟဲ - လ၊ခိင်ကိ်ဆုင်ခိင်
- (၁၆) သုးခိင်ခိင်ဂိ်ဂု၊ စိစါဝု - ဆိထံးကိ်ဆုင်ခိင် (၂) /သုးရုင် (၇) ခိင်
- (၁၇) သုးခိင်ခိင်ဂိ်ဂု၊ စိအိင်စိလု - လ၊ခိင်ကိ်ဆုင် ခိင် (၂)/ သုးရုင် (၉) ခိင်
- (၁၈) ပဒိင်နီလုလုဖိ - ကုင်သုဆဲးလ၊ဝဲကျိင်နဲထုရွဲင်
- (၁၉) ပဒိင်နီဖိကဘျိထု - ခိသုကျိင်စုဝဲကျိင်နဲထုရွဲင်
- (၂၀) ပဒိင်စိတိခိင်စိ - ဝဲဒါးခိင်
- (၂၁) ပဒိင်နီခရံင်နုမု - ကညိပိင်မုင်ကရ၊ခိင် တဖန်န့င်လီ။

ဒီန့င်အသိး တာ်ယုထ၊ပာ်လီစုင်ကိး ကိ်ရုင်ပ၊ဆု၊တာ် ကမံးတံင် ဒဲလင်အသိးန့င်လီ။

- (၁) ပဒိင်စိအဲင်ကလုင်သု - ကမံးတံင်ခိင်
- (၂) သုးခိင်ကျုင်ဖိစိလုတြိ - ကမံးတံင်ခိင် (၂)
- (၃) ပဒိင်စိလုဖိ - ကမံးတံင်နဲထုရွဲင်
- (၄) ပဒိင်စိနဲထုဘွဲ - ကမံးတံင်နဲထုရွဲင်သယဲ
- (၅) ပဒိင်စိခဲလဲဘဲ - ကမံးတံင်ဖိ
- (၆) ပဒိင်စိဝါရုင်တိ - ကမံးတံင်ဖိ
- (၇) ပဒိင်စိဖျုင်ဂု - ကမံးတံင်ဖိ
- (၈) ပဒိင်စိဟဲဂု - ကမံးတံင်ဖိ
- (၉) ပဒိင်နီဖိကဘျိထု - ကမံးတံင်ဖိ သုင်တဖန်န့င်လီ။

ကော်သူးလေအုပ်ချုပ်နယ်မြေတွင် ၂၀၂၃ ခုနှစ်အတွင်း အာဏာသိမ်းအကြမ်းဖက်စစ်ကောင်စီတပ်၏ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုအမျိုးအစား များနှင့် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများကြောင့် သေဆုံးမှုများ စာရင်း

 မိုက်ခိုင်ယုတ်-ကညီဒီကလတ်စာပို့ကရု
 ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး
Karen National Union

ကော်သူးလေအုပ်ချုပ်နယ်မြေတွင်း အာဏာသိမ်းအကြမ်းဖက်စစ်ကောင်စီတပ်၏ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုအမျိုးအစားများ ၂၀၂၃ ခုနှစ်

၁။	ပြည်သူလူထုများအား လေကြောင်းမှပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ခြင်း	၇၉၁ ကြိမ်
၂။	ပြည်သူလူထုများအား လက်နက်ကြီးဖြင့်ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ခြင်း	၂၀၇၅ ကြိမ်
၃။	ပြည်သူလူထုများအားလက်နက်ငယ်ဖြင့်ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ခြင်း	၄ ကြိမ်
၄။	ပြည်သူလူထုများအားသေနတ်ဖြင့်အကြောင်းမဲ့ပစ်ခတ်ခြင်း	၂၆ ကြိမ်
၅။	ပြည်သူလူထုများ အသုံးပြုသောလမ်းများတွင် ဝိုင်းတောင်ခြင်း	၄၁ ကြိမ်
၆။	ပြည်သူလူထုများအား ပေါ်တာအဖြစ်အသုံးပြုခြင်း	၂ ကြိမ်
၇။	ပြည်သူလူထုများအား ဖမ်းဆီးခြင်းနှင့် ဖမ်းဆီးသတ်ဖြတ်ခြင်း	၅၅ ကြိမ်
၈။	ပြည်သူလူထုများအား ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်း	၁၄ ကြိမ်
၉။	ပြည်သူလူထုများအား လူသားခိုင်းအဖြစ်ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်ခြင်း	၃ ကြိမ်
၁၀။	ပြည်သူလူထုပိုင် ပစ္စည်းဥစ္စာများအားဖျက်ဆီးခြင်း	၅၆ ကြိမ်
၁၁။	ပြည်သူလူထု၏ နေအိမ်များအားဖျက်ဆီးခြင်း	၄ ကြိမ်
၁၂။	ပြည်သူလူထု၏ နေအိမ်များအားဖျက်ဆီးပြီးလျှင်သည့် များကိုယူဆောင်သွားခြင်း	၃ ကြိမ်
၁၃။	ပြည်သူလူထုပိုင် ပစ္စည်းဥစ္စာများအတွင်းအမှေ့ယူဆောင်ခြင်း	၂၇ ကြိမ်
၁၄။	ပြည်သူလူထုများအား အတင်းအဓမ္မခိုင်းစေခြင်း	၈ ကြိမ်
၁၅။	ပြည်သူလူထုများအား အတင်းအဓမ္မရွှေ့ပြောင်းစေခြင်း	၁ ကြိမ်
၁၆။	ပြည်သူလူထုများအား ငွေတောင်းခံခြင်း	၅ ကြိမ်
၁၇။	ပြည်သူလူထုများအား ဖမ်းဆီးငွေတောင်းခံခြင်း	၅ ကြိမ်
၁၈။	ပြည်သူလူထုများအား ခြိမ်းခြောက်ခြင်း	၆ ကြိမ်
စုစုပေါင်း		၃၁၂၅ ကြိမ်

 မိုက်ခိုင်ယုတ်-ကညီဒီကလတ်စာပို့ကရု
 ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး
Karen National Union

ကော်သူးလေအုပ်ချုပ်နယ်မြေတွင်း အာဏာသိမ်းအကြမ်းဖက်စစ်ကောင်စီတပ်၏ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများကြောင့် ထိခိုက်ပျက်စီး သေဆုံးမှုများ ၂၀၂၃ ခုနှစ်

၁။	အိမ်ပျက်စီးမှု	၁၈၆၉ လုံး
၂။	ခိုက်ပျိုးခြံပျက်စီးမှု	၁၁ ခြံ
၃။	ပြည်သူပိုင်အဆောက်အအုံပျက်စီးမှု	၉၁ လုံး
၄။	ဆေးရုံပျက်စီးမှု	၅ လုံး
၅။	ဆေးပေးခန်းပျက်စီးမှု	၂ လုံး
၆။	စာသင်ကျောင်းပျက်စီးမှု	၁၆ ကျောင်း
၇။	ဗလီကျောင်းပျက်စီးမှု	၁ ကျောင်း
၈။	ဘုန်းကြီးကျောင်းပျက်စီးမှု	၂၅ ကျောင်း
၉။	ဘုရားကျောင်းပျက်စီးမှု	၁၈ ကျောင်း
၁၀။	ပြည်သူဖမ်းဆီးခံရမှု	၁၉၅ ဦး
၁၁။	ပြည်သူထိခိုက်မှု	၆၆၁ ဦး
၁၂။	ပြည်သူသေဆုံးမှု	၁၉၅ ဦး

ကညီတပ်ပျက်စီးမှုနှင့်အပစ်ပယ်မှုများအပေါ် ပပုကလုတ်တိုက်ခိုက်မှု

- ၁. စံးဘျူးတပ်သူ ယခိုင်နာ် ထံကီဂီဂီသုဟုဂ်လီသး ခံသီးကညီကတီပျါ မျှင်ဆါမုဂ်နာသုတုဂ်ဆါ
- ၂. တာ်အိုဂ်အါသုဟုဂ်လီပပ် ပသါပုနီဂ်တသုဘုဂ် တာ်ပာ်ဆာလဲၤတဂ်းသး ခိဂ်နာ်အါဂၤတၢ်တုဂ်ဆါ
- ၃. လာပျာပပုကညီပိ တာ်ဒုးတာ်ယၤအါဝဲယံ ကလုဂ်ဂၤဆိဂ်တာ်မၤနာၤ လံၤလံာ်ကုဂ်သုတၢ်လၢၤ
- ၄. ဘုဂ်ဆဂ်စိၤခဲအံၤတဘျီ ကညီကုဂ်သုအါထီဂ်ပီ ယပုကလုဂ်ပုကညီ ထံကီဂီကနုဂ်ကျဲတကီ
- ၅. တာ်မုဂ်ခုဂ်ကတီဂ်အဂီဂ် လိဂ်ဘုဂ်တာ်ယုပိးနီဂ်ကီဂ် တာ်ယုပိးမုဂ်အိဂ်နီဂ်ကီဂ် ပတာ်မုဂ်လံာ်ကျဲတကီ
- ၆. စံးဘျူးယုလၢအဟုဂ်ပုၤ ခိဂ်နာ်သိဂ်ဒုသုဂ်တပုဂ် အဝဲသုဂ်ဘုဂ်ဟုဂ်လီသး ပကမ္ပာ်ကတီဂ်မုဂ်ဘုဂ်

- ၇. ခီပျီလၢအဟုဂ်လီသး တာ်ပာ်ဆာအံၤလဲၤဒဲးတာ် တာ်ပာ်ဆာအံၤတဟါမာ် အသုအသုပထံဂ်ဘုဂ်
- ၈. မုဂ်ကတီဂ်ဝဲဒုဂ်တနုၤ ယပုကလုဂ်ကသးပဲ သးပဲလၢလီာ်ဘျူးလီာ်ယံၤ မုဂ်လၢအိဂ်ဒီးထံကီဂ်လံ

လာ
စီၤနုဂ်ထီတဲ
(၉) ဝီတစီၤစၢၤသုဂ်ထီတဲ

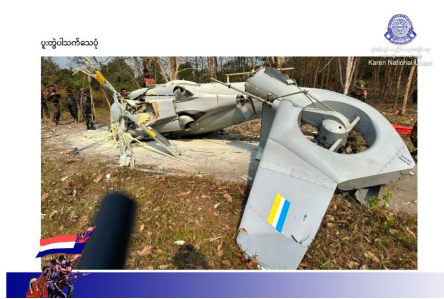
ထါအိပညီ- မုဂ်လၢပဝဲကညီတကလုဂ်အံၤ ဘုဂ်တၢ်ဂုဂ်ကျဲစၢၤ မၤလီၤမာ်ကွံၣ် ပုၤ လၢစးထီဂ်မိာ်ပာ်ပဲပုအစိၤလဲၤလဲၤ ပတုဂ်တနုဂ်ဘုဂ်ဒီးဘုဂ်ဂၤဆာထာဂ် ထီဒါကတီဂ်နုဂ်လီၤ လၢပတာ်ထီဒါတာ်လၢ တာ်တီတာ်တြာ်အပုၤအံၤ မဲ မုဂ်ကတီဂ်ဝဲဒုဂ်တနုၤ ပပုကလုဂ်ကညီအံၤ ကတီဂ်ကုၤဒီးအထံကီဂ် ဒီးကညီပိ အံၤကတီဂ်စိၤ ခိဂ်စိၤလၢယုၤဒိဂ်အယီၤနုဂ် မုဂ်ပတာ်မုဂ်လံာ်အပိတၢ်ဂုဂ်နုဂ်လီၤ

okD&dtwlr: tUr: oWz0

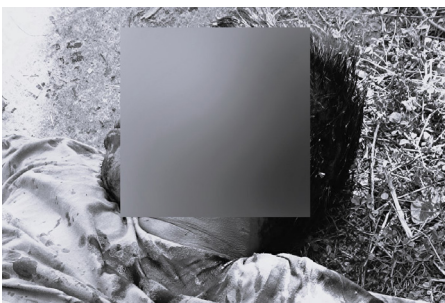
တၢ်ဒုးတကဲထီၣ်ဝဲဘၣ် ဘၣ်ဆၣ် သုးမိၤစီၤရီၤအသုးတဖၣ် ဟဲတၢ်လိၤမုၢ်ဒိၣ်လၢကွီၤအယံၤ ကွီၤဟးဂီၤ ခူပျၢ်ယာ်ကီၢ်ရၣ် (၂၀၂၄ နံၣ် ဖျၢၣ်အါရံၤ ၁ သီ)

ကညိဒိကလုာ်တၢ်ထွၣ်ပျံးသုးမုၢ်ဒိၣ် ဒီးတၢ်ဟံၣ်ဆၢသုးဟံၣ်ဖျိၣ်တဖၣ် ဝးလိၤတၢ်ဝဲ ခုၣ်ဒါအကတီၢ်ယူၤ Eurocopter 365 တဘျီဝဲ ခူပျၢ်ယာ် ကီၢ်ရၣ် (၂၀၂၄ နံၣ် လၢယုၤနူၤအါရံၤ ၂၉ သီ)

ခုၣ်ဒါ ၁မရ-၂၆၄ အသုးတဖၣ် ဝးလိၤကျိၤဖးဒိၣ်လၢ သပိပူၤအယံၤ ဘၣ်ဒိဝဲကမျၢ် (၂) က ဒီး ဟံၣ်အူထီၣ်ဝဲတဖျၢၣ် ဝဲ ချၢၣ်လွံၤထွၣ် ကီၢ်ရၣ်လၢဒိၣ်ကီၢ်ဆၣ် (၂၀၂၄ နံၣ် လၢယုၤနူၤအါရံၤ ၂၆ တုၤ ၂၈သီ)

သုးမိၤစီၤရီၤအသုးတဖၣ် ဝးကျိၤဖးဒိၣ်အယံၤ ဘၣ်သဲဝဲကမျၢ် (၁) က ဒီး ကမျၢ်ဘၣ်ဒိဝဲ (၃) က ဝဲ ချၢၣ်လွံၤထွၣ်ကီၢ်ရၣ် မူကီၢ်ဆၣ် (၂၀၂၄ နံၣ် လၢယုၤနူၤအါရံၤ ၁၉ သီ မုၢ်န့ၤ ၁၁း၃၀ န့ၣ်ရံၣ်)

ခုၣ်ဒါမျိၣ်သုး (အမတ) ဝးဝဲကျိၤဖးဒိၣ် (၂) ဖျၢၣ်သုးပူၤအယံၤ ကမျၢ်သံ (၄) က ဘၣ်ဒိ (၆) က ဟံၣ်ဒိးတၢ်မလိၤကွီၤဟးဂီၤ ခူသထွၣ်ကီၢ်ရၣ်၊ သထွၣ်ကီၢ်ဆၣ် ဝဲ (၂၀၂၄ နံၣ် လၢယုၤနူၤအါရံၤ ၁၉ သီ)

ခုၣ်ဒါ ၁မရ (၅၄၅) သုးတဖၣ် ဝးလိၤကျိၤဖးဒိၣ်လၢ သပိပူၤအယံၤ ဘၣ်ဟးဂီၤဝဲ သိခါဖျိၣ်တဖျၢၣ်ဒီး ဝဲဝါ ၂ ပါဘၣ်ဒိ ဝဲ ခူပျၢ်ယာ် ကီၢ်ရၣ် (၂၀၂၄ နံၣ် လၢယုၤနူၤအါရံၤ ၁ သီ ဂီၤဒိ ၁၁း၄၅ မံးနဲး)

u&lwI [|wI*! wz0

ကီၢ်ရၣ်ချၢၣ်လွံၤထွၣ် ခိကရဲး ၂၄ ဝိတဝိ (၂၀၂၄ နံၣ် လၢယုၤနူၤအါရံၤ ၉ သီတုၤ ၂၀ သီ)

ခူသထွၣ်ကီၢ်ရၣ် (CIDKP) တီဒိၣ်ရိၣ်မဲရဲၣ်ကျဲၤမဲဝဲ Community Governance Skill Training (၂၀၂၄ နံၣ် လၢယုၤနူၤအါရံၤ ၁၈ သီတုၤ ၁၉ သီ)

Medic တၢ်မလိၤလၢ KNLA ဒီး BPHWT တီဒိၣ်ရိၣ်မဲ အိးထီၣ်ဝဲအံၤ တၢ်မလိၤဝဲဝဲဒီးတၢ်မဲဝဲတၢ်မလိၤပျီၤအမူးဝဲ သုးမုၢ်ဒိၣ်ဝဲလိၤဒိၣ်သုၣ် ဝဲ (၂၀၂၄ နံၣ် လၢယုၤနူၤအါရံၤ ၆ သီ)

ခူသထွၣ်ကီၢ်ရၣ် ကညိသးစၢ်ကရၢ တီဒိၣ်ရိၣ်မဲမဲဝဲ ကီၢ်ရၣ်ပတီၢ် သးစၢ်ဖျၢၣ်ထွၣ်တၢ်ဂြၢ (၂၀၂၄ နံၣ် လၢယုၤနူၤအါရံၤ ၇ သီ တုၤ ၂၀ သီ)

စံၣ်ပွဲၤသုၣ်ပျံးဝဲကျိၤ တီဒိၣ်ရိၣ်မဲဒီးရဲၣ်ကျဲၤမဲဝဲ တၢ်တၢ်ပိၣ်ဝဲသကိး ကီၢ်ရၣ်သုၣ်ပျံးပျံးအစိလဲစံၣ်ပတီၢ် (၂၀၂၄ နံၣ် လၢယုၤနူၤအါရံၤ ၂၀ သီ တုၤ ၂၁ သီ)

ခုၣ်အံၣ်ယုၣ်-ကညိဒိကလုာ်စၢ်ဖျိၣ်ကရၢ လိၢ်ခၢၣ်သးဒိၣ်န့ၣ်တဖၣ် ထံၣ်လိာ်သးဒီးကညိကီၢ်ချၢၣ်တၢ်တၢ်တဖျၢၣ် ဝဲ ခူၣ်အံၣ်ယုၣ် လိၢ်ခၢၣ်သး (၂၀၂၄ နံၣ် လၢယုၤနူၤအါရံၤ ၂၁ သီ တုၤ ၂၂ သီ)